मोफसलको सर्वाधिक लोकप्रिय राष्ट्रिय दैनिक

पूर्वाञ्चल

श्रीअन्नु प्रकाशन (प्रा.)लि.

२५ Purwanchal National Daily

◆ वर्ष : २५ ◆ अङ्क : ४० ◆ पृष्ठ ६ ◆ बिर्तामोड ◆ वि.सं. २०७६ पुस १० गते बिहीवार (Thursday, December 26. 2019) नेपाल सम्वत् ११३९ Web : www.purwanchaldaily.com ◆ मूल्य रु. : ५/- भारतमा भारु. : ४/-

सूचना

'खुलेर बोलौं विभेद रोकौं'
'महिला हिंसाविरुद्ध शून्य सहिष्णुता कायम गरौं'
'दमनको प्रतिवाद गरी महिला हिंसा अन्त्य गरौं'

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रशारण विभाग

धुलावारीमा तेस्रो अन्तर्राष्ट्रिय महोत्सव शुरु

झापा, पुस ९। झापाको मेचीनगरमा बुधबारदेखि तेस्रो अन्तर्राष्ट्रिय औद्योगिक व्यापार कृषि तथा पर्यटन महोत्सव शुरु भएको छ ।

पर्यटन वर्ष २०२० शुभारम्भको पूर्वसन्ध्यामा मेची उद्योग वाणिज्य संघको आयोजनामा मेचीनगरको धुलाबारीमा एक समारोहका बीच प्रदेश नं. १का मुख्यमन्त्री शेरधन राईले महोत्सवको उद्घाटन गरेका हुन् । उद्घाटन समारोहमा बोल्दै मुख्यमन्त्री राईले निजी क्षेत्रसंग हातेमालो गर्दै अघि बढ्न प्रदेश सरकार तयार रहेको उल्लेख गरे । उनले प्रदेश-१ सबै क्षेत्रको सम्भावना बोकेको क्षेत्र रहेको उल्लेख गर्दै पर्यटन वर्ष सफल बनाउन सबै लाग्नुपर्ने धारणा व्यक्त गरे ।

मुख्यमन्त्री राईले सुखी नेपाली, समृद्ध नेपालको सपना साकार पार्न अन्तर्राष्ट्रियस्तरको औद्योगिक व्यापारिक महोत्सवहरुले निकै ठूलो सहयोग पुऱ्याउने बताए । भ्रमण वर्षको पूर्वसन्ध्यामा महोत्सव आयोजना गरेर विदेशी पर्यटक भित्र्याउन मेची उद्योग वाणिज्य संघले आधारशीला तयार गरेको भन्दै उनले संघको प्रशंसा गरे ।

पुस १७ गतेसम्म सञ्चालन हुने महोत्सवमा देशीविदेशी खाद्यान्न, लत्ताकपडालगायतका वस्तु तथा सेवा प्राप्त गर्नसक्ने आयोजकले जनाएको छ । महोत्सवमा विभिन्न खाले वस्तु तथा सेवाका दुई सय १० स्टल रहेका छन् । तीमध्ये १४ वटा बंगलादेशी, ५ वटा भारत र दुईवटा पाकिस्तानको स्टल रहेको महोत्सवको स्टल संयोजक राजुकुमार पोद्दारले जानकारी दिए । यसका साथै मनोरञ्जनतर्फ रोटेपिङ, चाकाचुलीलयातका खेल रहेका छन् भने दैनिक राष्ट्रियस्तरका कलाकारको प्रस्तुति रहने बताइएको छ ।

महोत्सवमा नेपालको उद्योग, व्यापार, कृषि तथा पर्यटन प्रवर्द्धन कसरी गर्न सकिन्छ भन्ने सन्दर्भमा आर्थिक क्षेत्रसँग सम्बन्धित अन्तरक्रिया, संभाषण, प्यानल डिस्कसन, विदेशी उद्योगी व्यापारीहरुसँग छलफलका कार्यक्रम पनि समावेश गरिएको महोत्सव आयोजक समितिका संयोजक भूमि पौडेलले जानकारी दिए ।

महोत्सवमा हेलिकोप्टर मुख्य आकर्षणको रुपमा रहेको छ । इच्छुकले हेलिकोप्टरबाट महोत्सव परिसरलगायत झापाको दृश्यावलोकन गर्न सक्नेछन् भने ताप्लेजुङको पाथीभरा दर्शन गर्नसक्ने जनाइएको छ । त्यस्तै महोत्सवमा नेपालका प्रख्यात कृषि उपजहरुको पनि स्टल राखिएको छ । कर्णाली अञ्चलको जुम्लाको मार्सी चामलदेखि इलामको हिमाली क्षेत्र जौबारीमा यसैवर्षदेखि उत्पादन शुरु भएको बहुमूल्य वनस्पति केसरको स्टल रहेको आयोजकले जनाएको छ ।

उद्घाटन समारोहमा प्रदेशसभा सदस्यहरु गोपाल बुढाथोकी, राधा थापा, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका केन्द्रीय सदस्य तथा मेला महोत्सव समितिका संयोजक दिलसुन्दर श्रेष्ठ, महासंघका प्रदेश नं. १का अध्यक्ष नरेन्द्रकुमार खड्का, नेपाली कांग्रेस झापा उपसभापति राम कट्टेललगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए ।

महोत्सवको उद्घाटन हुँदै गर्दा आकाशमा हेलिकोप्टरबाट पुष्पवर्षा गरिएको थियो । संघका अध्यक्ष ऋषिराज तिम्सिनाको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रमको सञ्चालन महासचिव ध्रुव कनालले गरेका थिए ।

'प्रदेशकै नमूना नगर बिर्तामोड'

झापा, पुस ९। प्रदेश नम्वर १का मुख्यमन्त्री शेरधन राईले बिर्तामोड नगरपालिका प्रदेश नम्वर १ कै नमूना नगरपालिका रहेको दावी गरेका छन् ।

झापाको बिर्तामोडस्थित 'हेवन वाटर पार्क' को बुधवार उद्घाटन गर्दै उनले अर्ग्यानिक अवधारणाका साथ अघि बढेको यो नगरपालिका अरु स्थानीय तहका लागि समेत प्रेरणाको श्रोत बन्ने भन्दै प्रदेशकै नमूना नगरपालिका भएको दावी गरे ।

झण्डै २२ करोड रुपैयाँको लागतमा बिर्तामोड नगरपालिका प्रमुख समेत रहेका ध्रुवकुमार शिवाकोटीले सञ्चालनमा ल्याएको पार्कले पूर्वको पर्यटकीय विकासका लागि महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने उनको भनाइ थियो । पर्यटन क्षेत्रको विकासका लागि यसखाले पार्कको निर्माणले पनि ठूलो महत्व राख्ने भन्दै मुख्यमन्त्री राईले भएका पर्यटकीय क्षेत्रको संरक्षण र सम्वर्द्धन गर्नु आजको आवश्यकता रहेको बताए ।

पार्कका अध्यक्ष शिवाकोटीको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा प्रवन्ध निर्देशक नेपालरत्न शिवाकोटीले स्वागत गरेका थिए । कार्यक्रममा संघीय सांसद पवित्रा निरौला खरेल, संविधानसभा सदस्य सुधीरकुमार शिवाकोटी, नरेश खरेल लगायतले बोलेका थिए ।

यसैबीच जिल्ला प्रहरी कार्यालय झापामा रहँदा

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

फागुन र चैतमा झापामा तीन फुटबल प्रतियोगिता

बिर्तामोड, पुस ९। मोफसलमा सर्वाधिक चर्चामा रहेको झापा गोल्डकपसहित तीनवटा ठूला प्रतियोगिता झापामा आगामी फागुन र चैत महिनामा हुने भएका छन् ।

हरेक वर्ष झापाको डोमालाल राजवंशी रंगशालामा आयोजना हुँदै आएको झापा गोल्डकपको पाँचौं संस्करण आगामी फागुन १५देखि २४ गतेभित्र हुने अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा)ले बुधबार सार्वजनिक गरेको खेल तालिकामा उल्लेख छ ।

गोल्डकपको चौथो संस्करणसम्म आइपुग्दा कुनै पनि दिन प्यारापिट खाली नभएको झापा गोल्डकपमा यस पटक पनि दर्शकको उत्तिकै चासो रहेको छ । झापा गोल्डकपको कारण मोफसलको फुटबलमा धेरै दर्शक बटुल्ने खेलमैदानको रुपमा देशभर चिनिएको डोमलाल राजवंशी रंगशालामा घरेलु टोली सहभागी भएका समयमा दर्शकको भीड उच्च रहने गरेको छ । फागुन १देखि १० गतेसम्म झापामा सताक्षी गोल्डकप प्रतियोगिता हुने छ । शिवसताक्षी नगरपालिकास्थित झिलझिलेमा हुने प्रतियोगितामा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय क्लबहरुले सहभागिता जनाउँदै आएका छन् ।

उता चैत १७देखि वैशाख ६ गतेसम्म झापाकै मेचीनगरमा मेचीनगर गोल्डकप सञ्चालन गरिने छ । एन्फाको तालिका अनुसार झापा फागुन र चैत महिना फुटबल खेलको महिना जस्तै हुने छ । झापाका तीन वटै प्रतियोगितामा उपाधिको बलियो प्रतिस्पर्धीको रुपमा रहेको आर्मी क्लवलाई सबैले चासोका साथ हेरेका छन् ।

एन्फाले आगामी फागुन र चैतका लागि मंगलबार मोफसलमा २५ वटा प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने तालिका सार्वजनिक गरेको हो । सुनसरीमा चार, झापामा तीन तथा पोखरा, मकवानपुर, चितवन र धनगढीमा दुई/दुई प्रतियोगिता हुनेछ । यस्तै बुटवल, इलाम, बाग्लुङ, सर्लाही, वीरगञ्ज, नेपालगञ्ज, सिमरा, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलाञ्चोक र काठमाडौंमा एक/एक वटा प्रतियोगिता हुने एन्फाले जनाएको छ ।

तालिका अनुसार फागुन १ देखि १० गतेसम्म पोखरामा मनकामना गोल्डकप, झापामा सताक्षी गोल्डकप र मकवानपुरमा वाग्मती गोल्डकप आयोजना हुनेछ । फागुन १५देखि २४ गतेसम्म झापा गोल्डकप, माईभ्याली गोल्डकप र बाग्लुङमा मेयर कप आयोजना गरिनेछ । यस्तै फागुन २२देखि चैत १ गतेसम्म पोखरामा आहा रारा गोल्डकप, सर्लाहीमा राजर्षि गोल्डकप र वीरगञ्जमा विशाल मेमोरियल गोल्डकप सञ्चालन हुनेछ ।

फागुन २९ देखि चैत ८ गतेसम्म मकवानपुरमा मकवानपुर गोल्डकप, सुनसरीमा दुहवी गोल्डकप, धनगढीमा तेस्रो सुदूरपश्चिम गौरी-गङ्गा गोल्डकप, चैत १३देखि २२ गतेसम्म सिन्धुपाल्चोकमा सिन्धु गोल्डकप, काभ्रे गोल्डकप र सुनसरीमा भरत गोल्डकप आयोजना गरिने एन्फाले जनाएको छ ।

यस्तै फागुन ८देखि १७ गतेसम्म बुटवलमा तिलोत्तमा गोल्डकप, धरानमा बूढासुब्बा गोल्डकप, फागुन २४ देखि चैत ३ गतेसम्ममा नेपालगञ्ज गोल्डकप, चितवनमा भरतपुर गोल्डकप तथा चैत ६देखि १५ गतेसम्म सिमरा गोल्डकप र सुनसरीमा मदन भण्डारी गोल्डकप आयोजना गरिनेछ । यसैगरी एन्फाले फागुन ५देखि १५ गतेसम्म चितवनमा राइनो गोल्डकप, फागुन ११देखि २२ गतेसम्म धनगढीमा खप्तड गोल्डकप, चैत २० देखि २९ गतेसम्म एन्फा नकआउट प्रतियोगिता र चैत १७देखि वैशाख ६ गतेसम्म झापामा मेचीनगर गोल्डकप सञ्चालन गरिनेछ । मोफसलमा चर्चामा रहने तीन वटा प्रतियोगिता झापामा नै हुने गरे पनि झापाको खेलको विकासका लागि सरकारले चासो नदिएको आरोप लाग्दै आएको छ ।

यसैबीच झापा-११ का अध्यक्ष जलकुमार गुरुङले एन्फाले सार्वजनिक गरेको समयमा नै खेल हुन नसक्ने बताएका छन् । उनले खेल तालिका केही परिमार्जन हुन सक्ने बताए । झापा गोल्डकप र माईभ्याली गोल्डकपको समय तालिका एउटै भएकाले केही परिमार्जन हुन सक्ने अध्यक्ष गुरुङको भनाइ छ ।

'सासु' कोषमा श्रमिक नसमेटेको आरोप

अमित खम्बू

अर्जुनधारा, पुस ९। निर्माण सम्बद्ध श्रमिक संघ काउन नेपालका केन्द्रीय अध्यक्ष झपटबहादुर गुरुङले श्रमिकहरुलाई लक्षित गरी सरकारले शुरु गरेको योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा असंगठित क्षेत्रका श्रमिकहरुलाई समेट्न नसकेको आरोप लगाएका छन् ।

निर्माण तथा वन क्षेत्रमा काम गर्ने संस्था(बीडब्लुआई)को आयोजनामा संस्थामा आवद्ध निर्माण क्षेत्रका तीन वटा युनियनसँग बुधबार झापाको बिर्तामोडमा सम्पन्न त्रिपक्षीय बैठकमा बोल्दै अध्यक्ष गुरुङले यस्तो आरोप लगाएका हुन् ।

त्यसैगरी कार्यक्रमका अर्का सहभागी क्यूपेक नेपालका केन्द्रीय उपमहासचिव अम्बिरकुमार लिङ्देनले सरकारले आगामी दिनमा असंगठित क्षेत्रका श्रमिकहरुलाई समेत समावेश गर्नुपर्ने र नगरुञ्जेल श्रमिक सञ्चालन समिति गठन गरी समितिमार्फत सूचीकृत गरी सात लाख रुपैयाँ बराबरको बिमा, एक लाख बराबरको औषधि उपचारसँगै सबै प्रकारका समस्या समाधान गर्न श्रमिक डेस्क र श्रमिक हित कोष सञ्चालन हुनुपर्ने बताए ।

निर्माण क्षेत्रको मुद्दामा आधारित उक्त बैठकको मुख्य उद्देश्य निर्माण क्षेत्रमा सामाजिक सुरक्षाको आवश्यकता र महत्वको विषयमा काउन नेपालसँगै नेपाल बिजुली, पेन्टर, प्लम्बर तथा निर्माण मजदुर युनियन(क्युपेक) र अखिल नेपाल श्रमिक संघ(अंकु)मा आवद्ध श्रमिकहरुलाई जानकारी गराउनु रहेको बीडब्लुआईका सचिव समेत रहेका अध्यक्ष गुरुङले बताए ।

सोही बैठकमा निर्माण क्षेत्रका श्रमिकहरुलाई सामाजिक सुरक्षा कोषमा सूचीकृत गर्न बीडब्लुआई आवद्ध समिति नेपालबाट तयार पारिएको १० वटा बुँदा उल्लेख भएको प्रतिवेदनमाथि व्यापक छलफल भएको क्युपेक नेपाल झापाका अध्यक्ष देवकुमार राईले जानकारी दिए ।

उक्त बुँदाहरुमा नेपाल सरकारबाट मान्यताप्राप्त निर्माण व्यवसायी कम्पनीहरुलाई सामाजिक सुरक्षामा सूचीकृत गरी उनीहरुसँग काम गर्ने श्रमिकहरुको समेत योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा योगदान गराउनुपर्ने, सरकारी मान्यता नपाएका स्वरोजगारहरुको मातहत काम गर्ने श्रमिकहरुको लागि नेपाल सरकारले निश्चित रकम (प्याकेजमा) योगदान गर्न निर्देशन दिनुपर्ने, सरकारले निर्माण स्वरोजगारहरुको लागि काम लिने निश्चित मापदण्ड बनाउनुपर्ने र उनीहरुलाई समेत योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षामा समेट्नुपर्ने, भवन निर्माणको नक्सा पास गर्दा नै सामाजिक सुरक्षा कर लगाई योगदान गराउनुपर्ने, नेपाल सरकारको तर्फबाट निर्माण हुने संरचनाहरुमा समेत सामाजिक सुरक्षा कोषका लागि करकट्टी गरी सामाजिक सुरक्षा कोषमा रकम जम्मा गराउनुपर्ने रहेको छ ।

त्यस्तै अन्य बुँदाहरुमा निर्माण क्षेत्रका गिटी, बालुवा, इँटाभट्टा, क्रसर उद्योगमा काम गर्ने श्रमिकहरुलाई योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा सूचीकृत गराउन नेपाल सरकारले विशेष प्याकेजको घोषणा गराउनुपर्ने, वन श्रमिकहरुलाई योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षामा समेट्न सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरुलाई सरकारले तत्काल निर्देशन गरी योगदान गर्न लगाउनुपर्ने, निर्माण श्रमिकहरुको तथ्याङ्कको लागि स्थानीय तहमा नै निर्माण श्रमिक पञ्जीकरण गरी परिचय-पत्रको व्यवस्था गरिनुपर्ने र पञ्जीकरण गर्दा मान्यताप्राप्त ट्रेड युनियनको सिफारिस अनिवार्य गर्नुपर्ने, श्रम क्षेत्रमा आउने समस्या समाधानको लागि स्थानीय तहमा श्रम डेस्क गठन गर्नुपर्ने र निर्माण क्षेत्रमा व्यवसायजन्य स्वास्थ्य र सुरक्षा कार्यान्वयनको लागि नेपाल सरकार, निर्माण क्षेत्रका ट्रेड युनियन र निर्माण व्यवसायी समेतको सहभागिता गराई केन्द्रीय तहमा त्रिपक्षीय (ओएचएस) समिति गठन गरी कार्यस्थल अनुगमनको व्यवस्था गर्नुपर्ने रहेको छ ।

काउन नेपाल झापाका अध्यक्ष सम्फी दासको अध्यक्षतामा आयोजित बैठकको सहजीकरण बीडब्लूआईका सचिव गुरुङ र क्युपेक नेपालका केन्द्रीय प्रतिनिधि प्रमुख मनोहरि शिवाकोटीले गरेका थिए । काउन नेपालकी केन्द्रीय सदस्य उर्मिला ढकाल, ट्रेड युनियन कांग्रेस झापाका अध्यक्ष यज्ञप्रताप अधिकारीलगायतको आतिथ्य रहेको बैठकमा स्वागत अंकु नेपालका युवराज बुढाथोकीले गरेका थिए । कार्यक्रमको सञ्चालन क्युपेक नेपाल झापाका अध्यक्ष राईले गरेका थिए ।

डा. अन्जल बिष्ट

M.B.B.S.M.D. (Internal Medicine)(NAMS)
Fellowship in clinical immunology and Rheumatology (GRIPMER New Delhi)
EULAR Course in Rheumatic Disease(Zurich,Switzerland)

बाथ रोग विशेषज्ञ

NMC-8013

प्रत्येक महिनाको दोस्रो शुक्रबार र शनिबार
वीर अस्पताल काठमाण्डौबाट

सम्पर्क: प्राञ्जल फार्मेसी, बिर्तामोड ०२३-५४४८२२ । ९८४२६५४३२५

पायल्स तथा फिस्टुलाको उपचार

पायल्स फिस्टुला, दिसाबाट रगत बग्ने, मासु पलाएको, घाउ भएको, बेर्नु झर्ने, पुरानो कब्जियत र दिसाघर चिलाउने जस्ता रोगहरुको विशेषज्ञ सेवा यही **पुस ११ र १२ गते** काठमाडौंबाट आउनुहुने डाक्टरबाट उपचार हुँदैछ । बिरामीले सम्पर्क गरी स्वस्थ हुनुहोस् ।

ॐ धनवन्तरी आयुर्वेद क्लिनिक

बाणिज्य बैंक छेऊ, बिर्तामोड, झापा (फोन नं. ०२३-५४०५३०, ९८५२६७३१७३)

कनकाई-बिर्ता-अर्जुन नवीकरणीय ऊर्जा तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन कम्पनी लिमिटेडको

संस्थापक शेयर सदस्यता सम्बन्धी जरुरी सूचना

यस कम्पनीको संस्थागत शेयर सदस्य बन्नका लागि शेयर खरिद मिति अन्तिम पटकका लागि २०७६ साल पुस १५ गतेसम्म कायम गरिएको कनकाई, विर्तामोड र अर्जुनधारा नगरपालिकाभित्रका ईच्छुक महानुभावहरुलाई अनुरोधसाथ सूचना गरिएको छ ।

आवश्यक कागजात :

१) शेयर कायम फाराम
२) नागरिकताको प्रतिलिपि
३) हकवालाको नागरिकताको प्रतिलिपि
४)रकम बुझाएको बैंक भौचर
५) निवेदक तथा हकवालाको पीपी साइजको १/१ प्रति फोटो
६) कम्पनी फाराम

बैंक खाता नं. : १४७००१०६५३२६६००००००१ (नेपाल बैंक लिमिटेड), L०४१०५१९९७३५२४०१ (एनआईसी एसिया बैंक)

दीपक चापागाई
प्रबन्ध निर्देशक (९८६२६९५८३३)

मिनाल तिम्सिना
अध्यक्ष (९८५२६७४७९२)

नेपालीहरुको लागि भरपर्दो सेवा

निशान्त मोटरसाइकल पार्ट्स एण्ड सर्भिसिङ सेन्टर

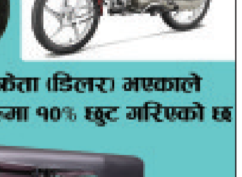

ROYAL ENFIELD को आधिकारिक बिक्रेता (डिलर) भएकाले
ROYAL ENFIELD को सम्पूर्ण पार्ट्सहरुमा १०% छुट गरिएको छ

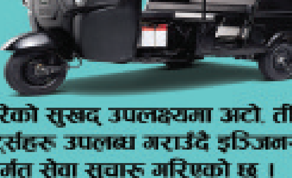

सातौं बर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् उपलक्ष्यमा अटो, तीन चक्के टेम्पोको सम्पूर्ण पार्ट्सहरु उपलब्ध गराउँदै इञ्जिनसहितको सम्पूर्ण मर्मत सेवा सुचारु गरिएको छ ।

यहाँ जुनसुकै कम्पनीको मोटसाइकल, स्कुटर र टेम्पोको सम्पूर्ण पार्ट्स पाउनुका साथै इञ्जिन मर्मत पनि गरिन्छ ।

निशान्त मोटरसाइकल पार्ट्स एण्ड सर्भिसिङ सेन्टर
पानीटंकीको पहिलो गल्ली दायाँ साइड

नर्सिङ संघको निर्वाचन सम्पन्न

बिर्तामोड, पुस ९। मुलुकभरका चिकित्सक र नर्सलाई चुनाव लागेको छ। चिकित्सकहरुको छाता संगठन नेपाल चिकित्सक संघ र नर्सको संगठन नेपाल नर्सिङ संघ अहिले चुनावी मैदानमा छन्। जसमध्ये बुधवार नेपाल नर्सिङ संघको नेतृत्व चयनका लागि निर्वाचन भएको छ।

संघको १९औं अधिवेशनबाट सर्वसम्मत नेतृत्व चयन हुन नसकेपछि निर्वाचन भएको हो। अध्यक्ष पदमा मनकुमारी राई र मुना राना थापाका छुट्टाछुट्टै दुई वटा प्यानल बनेका छन्। अध्यक्षसहितका पदमा देशभरका २१ स्थानमा निर्वाचन भएको नेपाल नर्सिङ संघ झापाकी अध्यक्ष रुचि शिवाकोटीले बताइन्।

झापाको बिर्तामोडस्थित कञ्चनजङ्घा हेल्थ साइन्समा भएको निर्वाचनमा एक सय ४० जनाले मतदान गरेको मतदान अधिकृत समेत रहेकी अध्यक्ष शिवाकोटीले जानकारी दिइन्। संघको वरिष्ठ उपाध्यक्षमा रमेश सुब्बा, उर्मिला श्रेष्ठको उम्मेदवार छन्। त्यस्तै उपाध्यक्षमा मीना बानियाँ र बिमलाकुमारी साह उम्मेदवार छन्। महासचिवमा नर्वदा थापा र यशोदा बरालको बीचमा प्रतिस्पर्धा रहेको छ। सचिवमा प्रमिला थकाली र जया मिश्र उम्मेदवार छन् भने कोषाध्यक्षमा कल्पना श्रेष्ठ र कविता आचार्य उम्मेदवार भएपछि मतदानमा जानु परेको हो।

यता सदस्य पदका लागि बिजया अधिकारी, हरिप्रसाद कोजू, सोनु सेर्पा, सपना विक, अञ्जुकुमारी महतो, कोहिनुर फारुकी, अम्विका पौडेल, सीता केसी उम्मेदवार छन्। उनीहरु राई प्यानलको तर्फबाट चुनावी मैदानमा छन्।

त्यस्तै थापा प्यानलबाट सदस्य पदका लागि ज्योति रानाभाट, भीमकुमारी श्रेष्ठ, प्रेमा लक्ष्मी खाकी, मोहनकुमारी गैरे, विष्णकुमारी यादव, इजरायल साह, सीता भुषाल र मीरा गुरुङ उम्मेदवार छन्। अधिवेशनबाट अध्यक्षसहित वरिष्ठ उपाध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महासचिव, सचिव र कोषाध्यक्ष १/१ जना चयन हुनेछन् भने खुल्ला, जनजाति, आदिवासी, दलित, मधेशी र मुस्लिम सदस्य एक-एक जना चयन हुने बताइएको छ।

छोरीको जन्मदर 'घट्दो'

झापा, पुस ९। नेपालमा पछिल्लो जनगणनाले पुरुषभन्दा महिलाको संख्या बढी देखाए पनि पछिल्ला वर्षहरुमा भने छोरी जन्मिने क्रम घटेको बताइएको छ।

यो अवस्था रहिरहेमा सामाजिक संरचना जोखिममा पर्न सक्ने विज्ञहरू बताउँछन्। देशका विभिन्न स्थानमा त्यहाँका स्थानीय र प्रदेश सरकारले छोरी जन्मिए विभिन्न सुविधा दिने कार्यक्रमहरू ल्याएका छन्। त्यो नीतिले ती स्थानहरूमा छोरी जन्मिने क्रम घटिरहेको र छोरीको अवस्था दयनीय रहेको पुष्टि गर्ने महिला अधिकारकर्मीहरू बताउँछन्। तर, यस विषयमा हालसम्म संघीय सरकारले कुनै किसिमको अध्ययन-अनुसन्धान र कारबाही प्रक्रिया नथालेको सरकारी अधिकारीको भनाइ छ।

काठमाडौं बस्ने सबिना (नाम परिवर्तन) की आठ वर्षीया एक छोरी छन्। दोस्रो गर्भ रहँदा फेरि छोरी नै भएको थाहा पाएपछि उनलाई विभिन्न दबाब आउन थाले। त्यसपछि उनले गर्भमा भएकी छोरी फ्याँकिन्। अहिले पनि उनलाई हरेक दिन सबैतिरबाट छोरा पाउने दबाब आइरहन्छ। उनी भन्छिन्- मेरी बहिनीले पहिलो सन्तानको रूपमा छोरो पाएकी छन्। उनलाई दोस्रो सन्तान जन्माउने कुरा समेत कसैले गरेका छैनन्। छोरी जन्माउने दबाब त आएकै छैन।

त्यस्तै नेपालगञ्जकी नाम बताउन नचाहने अर्की महिला पनि छोरा जन्माउनकै निम्ति गर्भपतन गराएको बताउँछिन्। उनको भनाइ छ- तीन छोरी छन्। छोरो जन्माउन भनेर पर्खेको, गर्भमा फेरि पनि छोरी आइन्। एउटा त्यसै खेर गयो, अर्को गर्भपतन गरेँ।

कानून अनुसार विशेष अवस्थामा बाहेक १२ हप्तापछि भ्रुणको लिङ्ग पहिचान गरेर गर्भपतन गराउन पाइँदैन। तर, पनि पितृसत्तात्मक सोच, धार्मिक, सांस्कृतिक र सामाजिक लगायतका कारण लिङ्ग पहिचानपछि छोरी भएमा गर्भपतन गर्ने क्रम पछिल्लो समय बढ्दै गएको जानकारहरूको भनाइ छ।

यसले महिला पुरुषको जनसांख्यिक अन्तर बढाउने चिन्ता उच्च रहेको महिलाको क्षेत्रमा काम गर्नेहरू बताउँछन्। राष्ट्रिय जनगणना २०६८ को तथ्याङ्कमा समग्र जनसंख्या हेर्दा महिलाको संख्या बढी थियो। तर १४ वर्षमुनिको संख्यामा छोरीभन्दा छोराको संख्या बढी थियो।

महिला अधिकारको क्षेत्रमा सक्रिय लैङ्गिक मामिलाकी जानकार सरू जोशी श्रेष्ठका अनुसार त्यसपछिका वर्षहरूमा त्यो खाडल गहिरिँदै गएको छ। उनी भन्छिन्- नेपालमा छोरी जन्मिन कम भएको कुरा आजभन्दा २० वर्ष पहिले नै उठिसकेको थियो। तर यसमा खासै अनुसन्धान भएको थिएन। त्यसैले पुष्टि पनि भएन, अहिले पनि विभिन्न गाउँ तथा नगरपालिकामा छोरीहरू जन्मिने क्रम कम भएको पाइएको छ। यो विषयमा सरकार गम्भीर भएर आवश्यक कदम चाल्नुपर्छ।

सुरक्षित गर्भपतनबारे तालिम र अनुमति पाएका व्यक्तिहरूले आधिकारिक संस्थाहरूमा मात्र गर्भपतन गर्न पाउने कानूनी व्यवस्था छ। तर, गर्भपतन सम्बन्धी काम गर्ने संस्था आईपासकी माधवी बज्राचार्य नेपालमा गैरकानूनी रूपमा त्यस्तो काम शहर-बजारका गल्ली-गल्लीमा हुन थालेको धेरै समय भइसकेको बताउँछिन्।

नेपालमा प्रत्येक वर्ष छोरी जन्मिने अनुपात घटेको केही अस्पतालका तथ्याङ्कहरुले पनि देखाएको छ। परोपकार प्रसूति गृह थापाथलीमा आर्थिक वर्ष २०७५/०७६मा ११ हजार ९ सय ४६ जना छोरा जन्मिएका थिए भने १० हजार ४ सय १६ छोरी जन्मिए। उक्त अस्पतालका अनुसार १०/१२ वर्षदेखि छोरा र छोरी जन्मिने अनुपातमा निकै अन्तर देखिएको छ।

त्यस्तै भक्तपुरको सिद्धि मेमोरियल अस्पतालमा गत वर्ष २१९ जना छोराको जन्म भएकोमा छोरीको संख्या १८४ मात्र थियो। सामाजिक विषयका शिक्षक शैलेन्द्रकुमार भट्टराई भन्छन्- अहिलेको जनसंख्या छोरामुखी बन्दै गएको देखिन्छ। यो जैविक प्रहार हो। यही क्रम जारी रह्यो भने केही दशकपछि वैवाहिक सम्बन्धको सन्तुलन बिग्रिने अवस्था आउँछ। अहिले गर्भभित्र रहेको कुरा बाहिर आउँछ।

नेपालमा छोरा र छोरी जन्मिने अनुपातबीचको अन्तर देशभरि कति छ भन्ने अध्ययन सरकारी निकायबाट भएको देखिँदैन। त्यस्तै लिङ्ग पहिचान गरेर गर्भपतन गर्ने गैरकानूनी अभ्यासको निगरानी र नियन्त्रणको निम्ति सरकारले योजनाबद्ध ठोस कदम नचालेको महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयकी सहसचिव रूद्रा शर्मा स्वीकार गर्छिन्।

उनले भनिन्- महिलासम्बन्धी मुद्दा हेर्ने मन्त्रालय यही नै हो। स्वास्थ्य मन्त्रालयले केही अध्ययन गरेको जस्तो त लाग्छ। तर महिला मन्त्रालयबाट छोरीको जन्मसङ्ख्याबारे कुनै अध्ययन गरिएको छैन, तथ्याङ्क पनि छैन। त्यस्तै लिङ्ग पहिचान गरेर गर्भपतन गर्नु-गराउनु गैरकानूनी भए पनि त्यस्तो भइरहेका खबरहरू पनि आएका छन्। त्यस विषयमा पनि अनुगमन गर्न सकेका छैनौं।

देशका केही ठाउँमा छोरी पढाउने, बचाउने, उनीहरूका लागि बैंक खाता खोल्ने वा बिमा गर्ने कामको थालनी भएका भएका छन्। तर जानकारहरूका भनाइमा गैरकानूनी गर्भपतनविरुद्ध कडा कानून र त्यसको कार्यान्वयन सँगसँगै छोराछोरीबीचको विभेद हटाउन पर्याप्त जनचेतना फैलाउने कामले तीव्रता नलिएसम्म अझै धेरै छोरीहरू जन्मन पाउने छैनन्। बीबीसी

कन्सल्टेन्सीको नाममा ठगी आरोपमा पक्राउ

काठमाडौं, पुस ९। कन्सल्टेन्सीको नाममा नगद १० लाख ५० हजार रुपैयाँ ठगी गरेको अभियोगमा धादिङ कटुन्जे घर भई ललितपुर बस्ने ४२ वर्षीय सुमन भन्ने मानबहादुर गुरुङलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ।

वैदेशिक रोजगारको सिलसिलामा आफूलाई रेहना एजुकेशन कन्सल्ट्यान्सीको सञ्चालक भन्दै उक्त रकम ठगी गरेको भन्ने सूचनाका आधारमा महानगरीय अपराध महाशाखा काठमाडौंबाट खटिएको प्रहरीले काठमाडौं डिल्लीबजारबाट उनलाई पक्राउ गरेको हो। गुरुङलाई थप अनुसन्धानका लागि महानगरीय प्रहरी परिसर टेकू पठाइएको उक्त महाशाखाले जनाएको छ।

श्रेष्ठको जन्मदिनमा परोपकारी काम

झापा, पुस ९ । जन्मदिन मनाउने सबैको आ - आफ्नै तरिका हुन्छ। जन्मदिनमा कसैले वर्थ-डे पार्टीको आयोजना गर्छन् त कसैले बालबालिका तथा असहायहरुलाई सहयोग गरेर आफ्नो जन्म दिन मनाउँछन्। पश्चिमी संस्कृतिको प्रभावका कारण अधिकांशले अहिले वर्थ-डे पार्टीकै आयोजना गर्ने गरेका छन्।

पछिल्लो पुस्ताले जन्म दिनमा गर्ने फिजुल खर्च कटाएर सेवामा कमैले मात्र लगाउँछन्। तर, बिर्तामोडका एक युवाले आफ्नो जन्मदिनमा परोपकारी काम गरेका छन्।

परोपकार तथा अनुसन्धान केन्द्र बिर्तामोडद्वारा सञ्चालित वृद्धाश्रममा रहेका २९ जना ज्येष्ठ नागरिकलाई खाना खुवाएर बिर्तामोड-६ निवासी पदम श्रेष्ठ र उनकी श्रीमती दीपा श्रेष्ठले परोपकारी काम गरेका हुन्। उनीहरुले आश्रममा पुगेर सबै

ज्येष्ठ नागरिकलाई आफ्ना बा-आमा सरह नै आदरसत्कार गर्दै भोजन गराएका हुन्।

परोपकारी मन भएका श्रेष्ठले यस अघि पनि आश्रममा रहेका ज्येष्ठ नागरिकलाई सहयोग गर्दै आएको आश्रमका सचिव वेणुप्रसाद भट्टराईले जानकारी दिए। भट्टराईले भने- पदम सर जस्तो व्यक्ति आश्रमले पाएको छ। किनकि उहाँहरुले नै १२ जना युवाको समूह बनाएर महिनाको ५/५ हजार रुपैयाँ आश्रमलाई सहयोग गर्दै आउनुभएको छ।

आश्रमको सरसफाईका लागि प्रत्येक महिना एक युवाले ५ हजार रुपैयाँ सहयोग गर्दै आएको बताइएको छ। आश्रमलाई प्रत्येक महिना पालै पालो सहयोग गर्नेहरुमा मंसीरमा ढुण्डीराज गिरी, पुसमा श्रेष्ठ, माघमा सुजित वंशल, फागुनमा प्रशान्त भण्डारी, चैतमा रौनक वंशल, वैशाखमा सागर पौडेल, जेठमा लेखनाथ दाहाल रहेका छन्। त्यस्तै असारमा निर्मल भट्टराई, साउनमा अनुप निरौला, भदौमा दिवाकरलाल चौधरी, असोजमा विशाल थापा र कात्तिकमा शिव अग्रवालले सहयोग गर्दै आएका छन्।

एकल चित्रकला प्रदर्शनी

झापा, पुस ९। झापाको धुलावारीमा शुरु भएको तेस्रो अन्तर्राष्ट्रिय औद्योगिक व्यापार, कृषि तथा पर्यटन महोत्सवमा प्रियंका शर्मा (पिकासु) को एकल चित्रकला प्रदर्शनी शुरु भएको छ।

शुरुवात नाम दिइएको चित्रकला प्रतियोगिताको उद्घाटन मुख्यमन्त्री शेरधन राईले गरेका थिए। चित्रकलाबाट रोट्राक्ट क्लब अफ बिर्तामोड मिडटाउनको सिग्नेचर प्रोजेक्ट 'प्याड यात्रा' लाई सहयोग गरिने शर्माले बताइन्। रोटरी क्लब अफ बिर्तामोड मिडटाउन, रोट्राक्ट क्लब अफ बिर्तामोड मिड टाउन र मेची उद्योग वाणिज्य संघले प्रतियोगिताका लागि सहयोग गरेको बताइएको छ।

बिर्तामोडमा मनाइयो खिष्टमस

झापा, पुस ९। इसाई धर्मावलम्बीहरुले आज विश्वभर हर्षोल्लासपूर्वक क्रिसमस पर्व मनाएका छन्।

नेपालमा पनि राजधानी काठमाडौं लगायत देशभर रहेका गिर्जाघर तथा पर्यटकीय बजारहरुमा खिष्टमसको रमझम देखिएको थियो।

२०१९ वर्षभन्दा पहिले इजरायलको बेथलियमको एउटा गोठमा येशु खिष्टको जन्म भएको खुशियालीमा हरेक वर्ष डिसेम्बर २५मा इसाई धर्मावलम्बीहरुले खिष्टमस मनाउने गर्छन्।

यसै क्रममा झापाको बिर्तामोडस्थित विलिभर्स इस्ट्रन चर्चमा पनि खिष्टमस जन्मोत्सव मनाइएको छ। प्रदेश सांसद झलकसिंह दर्लामी सन्देशको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा बिर्तामोड नगरपालिका-३का वडाध्यक्ष एवम् नेपाली कांग्रेसका नगर सभापति भोजराज सिटौला, मनकामना कलेजका शिक्षक तथा पत्रकार गोपाल काफ्ले लगायतको आतिथ्य रहेको थियो।

डा. चित्ररुपाचा राईले अध्यक्षता गरेको कार्यक्रममा विपन्न समुदायका परिवारलाई जाडोबाट वच्नका लागि न्यानो कपडा समेत बितरण गरिएको वीरु दर्नालले जानकारी दिए। कार्यक्रममा येशुको आराधना गर्दै भजन कीर्तन, साङ्गीतिक कार्यक्रम, अभिनय, प्रहसन लगायत प्रस्तुत गरिएको थियो। खिष्टमसको जन्मदिनको अवसरमा केक काटेर एकापासमा खुशियाली समेत साटासाट गरिएको थियो।

१२२ जना चिनियाँ नागरिक पक्राउ

काठमाडौं, पुस ९। गैरकानूनी क्रियाकलापमा संलग्न रहेको आशंकामा काठमाडौं तारकेश्वर नगरपालिका-१ मनमैजू, काठमाडौं महानगरपालिका-३ महाराजगञ्ज र बूढानिलकण्ठ नगरपालिका-३बाट १ सय १४ जना पुरुष र ८ जना महिला गरी एक सय २२ जना चिनियाँ नागरिकहरुलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ।

इन्टरपोलको ८८औं महासभा सान्टियागो चिलीमा भएको बैठकमा हेड अफ इन्टरपोल एनसीबी बेइजिङ, चीन र एनसीबी काठमाडौंका प्रमुखहरुबीच ट्रान्सबोर्डर साइबर अपराध जस्ता अपराध नियन्त्रणका लागि छलफल भए अनुसार एनसीबी बेइजिङ, चीन र एनसीबी काठमाडौंबीच जानकारी एवम् खबर आदानप्रदान भई नेपाल प्रहरीद्वारा सूचना विकास गरी साइबर अपराध लगायत अन्य गैरकानूनी क्रियाकलापमा संलग्न हुन सक्ने आशंकामा उक्त ठाउँका ९ वटा घरमा तत्काल खोजतलास गरी उनीहरुलाई पक्राउ गरिएको हो।

उक्त घरहरुमा अस्वाभाविक रुपमा अत्यधिक संख्यामा ल्यापटप, मोबाइल र अन्य सामानसहित शंकास्पद अवस्थामा भेटिएका उनीहरुलाई प्रहरीले पक्राउ गर्न खोज्दा महिला प्रहरी समेतको टोली उपर सोधपुछको क्रममा दुर्व्यवहार समेत गरेपछि उनीहरुलाई पक्राउ गरिएको र उनीहरुबाट मोबाइल ७ सय ४७ थान, ल्यापटप ३ सय ३१ थान, सिपियू ९८ थान, मोनिटर ९९ थान, पेनड्राइभ २२ थान, सिमकार्ड ३ सय २७ थान र राहदानी ६७ थान बरामद भएको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरो महाराजगञ्जले जनाएको छ।

निजहरु अन्य अपराधमा समेत संलग्न हुन सक्ने अवस्था समेतलाई ध्यान दिई यस सम्बन्धमा थप अनुसन्धान भइरहेको उक्त ब्यूरोले जनाएको छ।

औषधि अभावले क्षयरोगी जोखिममा

झापा, पुस ९। औषधि अभावले जटिल खालका क्षयरोगका बिरामी समस्याग्रस्त बनेका छन्। राष्ट्रिय क्षयरोग केन्द्र भक्तपुरले देशभर वितरण गर्दै आएको क्षयरोगको बहुऔषधि प्रतिरोधी (एमडिआर) उपचारको औषधि सेवन गर्दै आएका बिरामी औषधि नपाएपछि जोखिममा परेका हुन्।

क्षयरोगको प्रभावकारी उपचारका लागि नेपालमा शुरु भएको उपचार विधिमा बिरामीले नौ महिना आवश्यक औषधि सेवन गरी चारदेखि छ महिनासम्म सुई लिनुपर्ने हुन्छ। क्षयरोगका बिरामीले सेवन गर्ने सामान्य औषधिले काम नगरेपछि बिरामीका लागि चलाइने बहुऔषधि प्रतिरोधी (एमडिआर) का बिरामीका लागि प्रयोग हुँदै आएको 'क्यानामाइसिल' नामको औषधि नपाएपछि बिरामीको ज्यान जोखिममा परेको हो।

काभ्रेका खोपासीबाट क्षयरोग केन्द्रमा आएका बिरामी राजेन्द्र थापाले औषधि नपाएको गुनासो गरे। दुई सातादेखि औषधि नपाएर उपचारमा समस्या परेको बताउँदै उनले केन्द्रका प्रमुखलाई गुनासो गर्दा पनि सुनुवाइ नभएको बताए। ललितपुरको भैंसीपाटीबाट उपचारमा आएका रामहरि काफ्लेले सरकारले सित्तैमा औषधि दिने भने पनि केन्द्रले औषधि दिन नसक्दा ज्यानै जाने हो कि भन्ने डर भएको बताए। राष्ट्रिय क्षयरोग केन्द्रमा कार्यरत एक चिकित्सकका अनुसार 'क्यानामाइसिल' नामक औषधि नहुँदा क्षयरोगका बिरामीलाई समस्या परेको छ।

केन्द्रका अर्का चिकित्सकका अनुसार 'क्यानामाइसिल' नामको औषधि एक बिरामीलाई साताको छ वटाका दरले करिब पाँच महिनासम्म १५० वटा दिनुपर्छ। औषधि अभावले यो क्षयरोग बिग्रिएमा एसडिआर हुने र बिरामीको उपचार असम्भव हुने तथा बिरामीको ज्यानै जानसक्छ।

'क्यानामाइसिल' औषधि गत नोभेम्बरबाटै सकिएको र दामियन फाउण्डेसन बेल्जियमबाट चार हजार पिस औषधि मगाए पनि तीन हजार दुई सय पिस मात्रै आएको र यो १८ दिनमै सकिएपछि औषधि अभाव भएको हो।

राष्ट्रिय क्षयरोग केन्द्रका निर्देशक सागरकुमार राजभण्डारीले भने- क्यानामाइसिल नामक औषधि विस्तारै फेजआउट हुँदै छ, कम्पनीले उत्पादन नै कम गरेपछि औषधि नआएको हो, यसको सट्टामा 'एमिक्यासिन' नामक औषधि मगाएका छौं, अब त्यही औषधि चलाउँछौं। उनले 'क्यानामाइसिल'ले बिरामीमा राम्रो काम नगरेपछि अर्को औषधि मगाएको दाबी गर्दै अब नयाँ दर्ता हुने बिरामीलाई 'एमिक्यासिन' नामक औषधि दिने बताए। औषधि दिने सबै ठाउँमा यही सकुर्लर जारी गरेको बताउँदै उनले कुनै पनि बिरामी औषधिबाट वञ्चित नभएको दाबी गरे।

तत्काल १६ हजार औषधि चाहिने भए पनि पटक-पटक माग गरेर चार हजारदेखि पाँच हजारसम्म एकपटकमा औषधि आयात गरेको र अभाव हुन नदिएको केन्द्रका निर्देशक राजभण्डारीको दाबी छ। सरकारले क्षयरोगका बिरामीका लागि निःशुल्क उपलब्ध गराउँदै आएको 'क्यानामाइसिल' औषधि एउटा इन्जेक्सनको ३ डलर पर्ने केन्द्रको भनाइ छ।

बिरामीवर्गलाई जरुरी सूचना

बिना अप्रेसन, पायल्स, फिस्टुलाको उपचार साथै बाथ, नशा, दम, खोकी, पिनासको सफल उपचारको लागि यही पुस १२ गते शनिवारका दिन डाक्टर आउने भएकोले समयमा नै नाम लेखी सरल तरिकाले उपचार लिनुहुन अनुरोध छ।

फाल्गुनन्द आयुर्वेद सेवा
शनिश्चरे रोड, ट्याक्सी स्टेण्ड, बिर्तामोड, झापा (९८०७९९४८८०)

प्रदेशकै ...

शान्ति सुरक्षा कायम राख्न उल्लेख्य भूमिका निर्वाह गरेको भन्दै प्रहरी उपरीक्षक दीनेश मैनालीलाई सोही कार्यक्रममा सम्मान गरिएको थियो। मैनालीसंगै पार्क निर्माणमा सहयोग पुऱ्याएको भन्दै सञ्जय प्रधान, अर्जुन मैनाली, दिनेश पाठक र सुमन खरेललाई समेत सम्मान गरिएको थियो।

विगत दश वर्षदेखि बाँझिएको १६ विगाह जमिनलाई सदुपयोग गर्दै पार्क निर्माण गरेसँगै आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकका लागि यो पार्क आकर्षक गन्तव्य बनेको छ। दैनिक एक हजार केजी माछा बिक्री गर्दै आएको पार्क यस अघि नै सञ्चालनमा आए पनि औपचारिक उद्घाटन भने आज मात्रै गरिएको हो। पार्कमा १४ वटा ठूला र व्यवस्थित पोखरीमा माछापालन गरिएको छ।

झापा सहित पूर्वका अधिकांशको रोजाइमा 'हेवन वाटर पार्क' मै पाँच दिनसम्म फिस फेष्टिवलको आयोजना गरिएको छ। पार्क उद्घाटन समारोहको सञ्चालन पत्रकार यम विमलीले गरेका थिए।

जग्गा चाहियो

बिर्तामोड बजार क्षेत्रभित्र कम्तीमा १० धुर जग्गा व्यवसाय गर्न मिल्ने स्थानमा तु-आवश्यकता परेको हुँदा इच्छुक जग्गाधनीले सिधा सम्पर्क गर्नुहोला। दलालले कष्ट नगरिदिनुहोला।
मो. ९८१९३२९७८१

जग्गा विक्रीमा

शनिश्चरे बजार हुँदै कुशल चौकबाट एक सय मिटर दक्षिण, ३३ फुट मुख भई पूर्व फर्केको, ४० फुटे बाटोले छोएको डेढ कठ्ठा जग्गा अत्यन्त सस्तो मूल्यमा विक्रीमा रहेको हुँदा इच्छुक महानुभावले तुरुन्त सम्पर्क गर्नुहोला।
मो. ९८४२६५५९५०/ ९८०४९६९९९०

लोकसेवा तयारी कक्षाको सुवर्ण अवसर

मेचीनगर-१० धुलावारीमा अवस्थित Swarojgar Institute For Development मा नासु, खरिदार एवम् शाखा अधिकृतका लागि तयारी कक्षाहरु यही मिति २०७६ साल पुस १७ गतेदेखि विभिन्न Package मा योग्यता प्राप्त र दक्ष प्रशिक्षकहरुबाट सञ्चालन हुने भएको हुँदा समयमै सम्पर्क गरी आफ्नो सिट सुरक्षित गर्नुहुन अनुरोध गर्दछौं।
हिमाल खतिवडा (९८१४९६९४५९)। सुगन उप्रेती (९८०४९९३३४८)

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)
बिर्तामोड, झापा

(पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ ॥
पूर्वाञ्चलमै सबैभन्दा ठूलो भ्याकुम सिस्टमबाट सफाइ गरिन्छ।
भूपाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680
सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्झनुहोस्।

श्रीअन्तु प्रकाशन प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित तथा मुद्रित - कार्यालय : बिर्तामोड-१, झापा ■ प्रकाशक : भरतलाल गिरी, ■ अध्यक्ष : टोरूप प्रसाई, ■ व्यवस्थापक : चन्द्रकान्त ढकाल (९८४४६४२०९५/ ९८१७९९०२९९) ■ प्रकाशन सहयोगी : भानुप्रसाद शिवाकोटी ■ सम्पादक : एकराज गिरी
■ उप सम्पादक : तुलसीप्रसाद निरौला ■ सह-सम्पादक : सुरेन्द्र भण्डारी ■ डेस्क सम्पादक : लक्ष्मण ढकाल ■ लेखा : सोमनाथ भण्डारी ■ कार्यकारी व्यवस्थापक : होमप्रकाश अधिकारी (९८४२६३४७४०) ■ बजार व्यवस्थापक : लीला आचार्य (९८१४०१८५७१) ■ प्राविधिक : बद्री महतारा
■ प्रोसेसिङ : गोपाल मण्डल ■ बजार प्रतिनिधि: गोपाल अधिकारी-९८०७९१०२२२/सञ्जय श्रेष्ठ ९८०६०३३१५३ ■ कम्प्युटर : रुपा मुखिया/ सन्तोष अधिकारी (कार्यालय फोन : ०२३-५४१००२/प्रशासन/विज्ञापन : ०२३-५४००४४) Email: purwanchal2052@gmail.com /purwanchal@ntc.net.np

पूर्वाञ्चल

सम्पादकीय

आज सूर्यग्रहण

आज सूर्यग्रहण । पुस १० गते बिहीबारका दिन लाग्ने खण्डग्रास सूर्यग्रहण नेपाल, भारत, श्रीलंका लगायतका देशहरु साथै पूर्वी युरोप, अष्ट्रेलिया, पूर्वी अफ्रिकाबाट समेत देख्न सकिने खगोलविद्हरुले बताएका छन् । नेपाली समय अनुसार बिहान ८ बजेर ४२ मिनेटमा सूर्यलाई ग्रहणले स्पर्श गर्ने, १० बजेर ०१ मिनेटमा मध्य हुने र ११ बजेर ३१ मिनेटमा मोक्ष हुनेछ । यो वर्षको अन्तिम सूर्यग्रहणको अवधि २ घण्टा ४९ मिनेटको रहने बताइएको छ ।

शास्त्रीय मान्यता अनुसार सूर्यग्रहण लाग्नु बाह्र घण्टा अघिदेखि सूतक प्रारम्भ हुन्छ । यस अर्थमा बुधबार बेलुका ८ बजेर ४२ मिनेटदेखि बालक, वृद्ध, रोगी र गर्भवती महिलाहरु बाहेकले कुनै प्रकारको भोजन गर्नुहुँदैन । चन्द्रग्रहणमा ९ घण्टा अघिदेखि भोजनादि वस्तु खान वर्जित छ । सूतकको समय भनिने यो समयमा खाना पकाउने, भुट्ने, काट्ने हतियार प्रयोग गर्ने कपाल कोर्ने, दाँत मोल्ने, देवदेवीका मूर्ति, तुलसीको बिरुवा स्पर्श गर्न पूर्णरुपले निषेध गरिएको छ । ग्रहणले स्पर्श गरिसकेपछि गर्भवती महिलालाई घरबाहिर निस्कन रोक लगाइएको छ । यदि निस्कनै परे तुलसीपत्र, कुश, चन्दन साथमा लिएर मात्र निस्कनु स्वास्थ्यका दृष्टिले समेत उचित हुने मान्यता छ ।

ग्रहण स्पर्श भएसँगै नदी, तलाउ, तीर्थस्थान आदि स्थानमा स्नान गर्न, मध्यकाल र उत्तरकालमा स्नानादि कर्म गरी दान, ध्यान, जप, होम गर्नु उत्तम हुनेछ । ग्रहणकालमा मन्त्र जप गर्ने, तन्त्र, मन्त्र सिद्धि प्राप्त गर्ने लगायतका कर्महरु गर्नु लाभदायक मानिन्छ । ग्रहण प्राकृतिक घटना हो । सूर्यलाई पृथ्वीले परिक्रमा गर्ने र चन्द्रमाले पृथ्वीको परिक्रमा गर्ने नियमिततामा उनीहरुको असमान गतिका कारण कुनै बखत यी पिण्डहरु एउटै सिधा रेखामा पर्छन् । त्यसकै परिणाम कहिले पृथ्वीको छायाँ चन्द्रमामा र कहिले चन्द्रमाको छायाँ पृथ्वीमा पर्न जान्छ । यसरी छायाँ परेको अवस्थालाई नै ग्रहण भन्ने गरिएको छ ।

ग्रहण विभिन्न ग्रहहरुको नियमित गतिको अवस्था हो, तर पनि यसले पृथ्वीमा भएका सम्पूर्ण जीव तथा वनस्पति र पर्यावरणमा प्रत्यक्ष र प्रभाव पार्छ । ग्रहणका समय तिनबाट विकिरण र नकारात्मक ऊर्जा उत्पन्न हुने र घरभित्र प्रवेश हुने भएकाले ग्रहणकालमा पकाएको खानेकुरा राख्नु हुँदैन । राख्नु परे तुलसीपत्र, कुश मिसाउनुपर्ने शास्त्रीय मान्यता छ । त्यस्तै ग्रहणको नकारात्मक प्रभाव रोक्न मूल ढोकामा गाईको गोबर राख्नुपर्ने मान्यता छ । शास्त्रीय मान्यता बाहेक विज्ञानका दृष्टिले समेत ग्रहणको समय उत्सव जत्तिकै हुन्छ । किनकि वैज्ञानिकहरुले यही समय नयाँ तथ्यहरु खोजी गर्ने अवसर पाउँछन् । यहीबेला गरेको खोजले हिलियम ग्यासको उपस्थिति पत्ता लगाइएको थियो । त्यसैले विज्ञानले समेत महत्व दिएको सूर्य ग्रहणको यो समय वर्जित गरिएका कर्महरुमा विशेष ध्यान दिएर आफूमा शक्ति सञ्चय गर्न र नकारात्मकताबाट सुरक्षित हुने तर्फ लाग्नु उचित हुन्छ ।

सामाजिक सञ्जाल

हे सृष्टिकर्ता, यस धर्तीमा विभिन्न समयका महापुरुषहरुलाई भगवानको नाम दिएर मानव समुदायमा विभाजन र फाटोको बीऊ रोप्ने सम्पूर्णलाई सद्बुद्धी देऊ !

– धनपति ढुंगेल

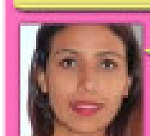

राजनीतिक पार्टी र नेताहरुले आफ्नैबारे त अनुशासित र दीर्घकालीन दृष्टिकोण राख्न सकेनन् भने देश र कार्यकर्ताले के अपेक्षा राख्ने र ?

– रोजिना पाण्डे

प्रदेश र स्थानीय सरकारहरु-सामन्तयुगीन कविला जस्तै !

नकुल काजी

अहिले सबै कित्ताका नेपालीमा प्रकीर्ण आधारभूत विषयहरुका प्रतिको असन्तोष झन्-झन् विकसित हुनतिर अनुनादी छन् । राज्यका अख्तियारशाली चालकहरुको वृत्तमा मात्र होइन, प्रजातन्त्रोत्तर र लोकतन्त्रोत्तरका कालखण्डमा सबभन्दा बढी सत्ताभोग गर्न पाएकाहरुको वृत्तमा समेत जन-जीवनको आशा-अपेक्षा र अपरिहार्य आवश्यकता सम्बोधित हुने एवम् जन-जीवनको मूलभूत सरोकार समेट्नुपर्ने नैतिक कर्तव्यको विषयभन्दा राजनीतिक तेरो-मेरोको कचेडाले प्राथमिकता पाइरहेको अवस्था छ । अतःयस्तो अवस्थाको थिचोमिचोमा स्वयम् देशले अंगीकार गरिरहेको राज्यव्यवस्थाका सिद्धान्त र प्रणालीको स्वरुपलाई नै एकातिर विकृत तुल्याइरहेको छ भने अर्कातिर जन-मनको अमूल्य विश्वासलाई सर्वाधिक अनुतप्त तुल्याइरहेको छ । राजनीतिलाई विभिन्न सिद्धान्त र वादद्वारा, निर्देशित दलहरुले मूर्तिमान राख्ने हुन् । तर, दलहरुले राष्ट्रिय लगानीका अधिक अधिकांश समय तेरो-मेरो, भाग-बण्डा र प्रतिष्ठान लिने-खोस्ने किचोलामै अपव्यय गर्ने गर्दाका दुष्परिणाम जन-समाजमा प्रतिबिम्बित भए तत्कालीन 'राजनीति' स्वयम् अप्रिय बन्छ नै । अहिले भइ रहेकै त्यही त हो ! यदि यस्तो प्रतिबिम्ब दलीय सारथिहरुका लागि अनपेक्षित लागिरहेको भए उनीहरुका लागि 'किन रोयो मङ्ले–आफ्नै ढङ्गले !' उखानको पुनरावृत्ति गरिदिनु बाहेक अर्को के नै पो उपयुक्त आँशु पुछौनी हुन्छ र ? र, खासगरी भूकम्प पीडित, बाढी-पैह्रो पीडित, महंगी पीडित, शक्तिकेन्द्र पालित उन्माद र स्वेच्छाचारितामा पन्पाएका साँढेहरुद्वारा पीडित, दण्डहीनता र घुस-भ्रष्टाचारबाट पीडित, अबैध धन्धाबाजीको मल लागेर टुप्पोबाट पलाएका नव-सामन्तबाट पीडित, उपल्लो पहूँचको अहंकारले असंवेदनशीलहरुको निर्बाध बुर्कुसीबाट पीडित, राजनीपितक शक्तिको डाक बडाबडबाट थिल्थिलिएको विचरा 'न्याय'-माथिको बलात्कार देखी-देखी सहनुपर्ने बाध्यता पीडित इत्यादिदेखि आफैले थुक-आँशु गरी तिरेको कर-तिरोबाट सञ्चित राष्ट्रिय ढुकुटीमाथि घोडा चढेर आफ्नै अथवा 'जनता'-कै नाममा विकासको ओठे लय गाएर निजी स्वार्थको लाद्रो भर्नेहरुको प्रकोप पीडित र विदग्ध जनताका लागि आफ्नै देशको यसबेला दुर्बोध पहेली बनेको छ । त्यति मात्र होइन्, प्रत्यक्षतः कमाउकान्ते यातायात व्यावसायिक कित्ताका ज्यादतीसामू 'राज्य'–को श्री खसेको अवस्था छ, खबरदारी गर्ने कर्तव्य बोक्नुपर्ने प्रतिपक्षी कर्त्तव्यच्यूत अवस्थामा आफैं गृह-कलहले तहस-नहस भइरहेको छ । अँटेर र लबस्तर्‍याइँले बद्नाम निर्माण व्यवसायी समाजभित्र राज्यका आधिकारिक अवयवहरु लिलाम हुने भएकाले आफ्ना जीवन व्यवहारले अपरिहार्य मानवोचित विकास-निर्माणबाट सरेआम ठगिनु परिरहेको अवस्था आदि-इत्यादिलाई नै राजधानी महानगरदेखि मोफसलका कुना-कुनाबासी नेपाली सबैले 'युगान्तकारी परिवर्तन'-को पर्याय (synonym) मात्र होइन सम्पूर्णता (completion) मान्नुपर्ने स्थिति सम्पूर्ण उच्चताका साथ बहाल छ अहिले ।

राष्ट्रको आर्थिक मेरुदण्ड नै खियाउने किसिमका ठूल्ठूला भ्रष्टाचार, कमिशनखोरी, घुसखोरीको सतहमा ल्याइसके । सुन-तस्करीका साना-ठूला दर्जनौं बारदात उजागर भइसके । यान्त्रिक कारण र मानवीय लापर्वाहीबाट हजारौं नेपालीले ज्यान गुमाइसके भने हजारौंको अंगभंग भइसक्यो । विकासका लागि छुट्याइएका बजेटबाट न्यून खर्च भएको भए जो खर्च भयो सो पनि निर्माणको नाममा भइरहेका संरचना भताभुङ्ग पारी लथालिङ्ग पार्न मै सीमित छन् । सुशासन, भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलता, समृद्धि र सुखका सुगा-रटाइ अविच्छिन्न हुँदाहुँदै पनि तिनले बुनियादी धरातलमा टेकेका छैनन् मात्र होइन 'जनता' तत्काका नागरिक जीवनका तिनै विषय चाहिँ अझ दुर्लभ बनेका छन् । जनताको सरोकारका विषयहरुलाई ओझेलमा पार्ने स्वैरकाल्पनिक योजना फलाक्तै राज्याधिकारीहरु विलासितामा निर्लिप्त हुँदै गएका छन् । कथनीको सौन्दर्य करनीको स्थलगत यथार्थमा कुरुप भएर प्रस्तुत भइरहेछ । राजनीतिमा सबै कित्ता-विधाले बिसर्जित हुनैपर्ने वातावरण बनाइँदै लगिएको छ । शिक्षा, स्वास्थ्य जस्ता मानवीय सेवाका फाँटहरुमा समेत 'राम्रा'-लाई बदर गरी सत्ताधिकारीका र देशको माटोका प्रति अनुराग राख्ने चरित्रहरु समेत अन्यायपूर्ण अवसर वञ्चित हुन परेको पीडाले विदीर्ण भई खाइजिलो-जीविकाको व्यवस्थाका लागि अस्सीऔं लाख विदेश पलायन हुँदैछ, यो संख्या दैदन्दिन बढिरहेको छ । विदेशी पिरङ्गी जनसंख्याको प्रकोप त्यसकारण बेरोक भइरहेको छ । र, देशको सार्वभौमिक अखण्डताको भविष्य संदिग्ध बन्दैछ मात्र होइन, तिनकै रगरगीबाट प्रेरित भएर नै हुनसक्छ, छिमेकीले सरेआम भूगोलको सीमाभूमि चिथर्न थालेको छ । अतः देशभक्त पुर्खाको वंशानुबात भावविरासतलाई आफ्नो उपल्लो वैभव ठान्ने नेपालीले 'युगान्तकारी परिवर्तन'-को सारभूत उपलब्धि यिनै सबलाई मान्नुपर्ने कि कसो हो ? प्रश्न प्रखर हुँदै गइरहेको छ ।

निर्वाचनको मौसमी परीकथात्मक किंवा स्वैरकाल्पनिक आश्वासनको सम्मोहन जनताका सरल बोधगम्यतामाथि अभिषेक गरिरहेका बेला, विजयोत्सवका बेला वा निर्वाचनमा विजयी पाएपछिको बधाई-स्वागत समारोहमा सपरिवार भीड लागिदिने र तालीको गडगडाहट गुञ्जाइदिने तथा टुप्पो-फेद केही नबुझिकन सिफाइएका नारालाई साथ दिँदै चल्नी चर्काएर 'जिन्दावाद !' भनिदिने नेपालीको बहुसंख्या अहिले पनि अचेतन प्रायः छ । र, प्लास्टिकका गोटी सरह राजनीतिको हार र जीतको खेलमा त्यसरी प्रयोग भइरहेको छ जसरी चेसको बोर्डमा प्लास्टिकका निर्जीव गोटी प्रयोग हुन्छन् । चेसका ती गोटीले कोही राजा, कोही प्रधानमन्त्री, कोही किल्ला, कोही हात्ती इत्यादि हुन पाएर के हुन्छ बिचरा ! – आखिर तिनको गति (movement) आफै मूर्तिमान त हुँदैनन् नि ! तिनलाई मूर्तिमान तुल्याउने खेल (चाहे त्यसलाई प्रजातन्त्र, लोकतन्त्र वा गणतन्त्र जे नाम दिइएको होस्) नार्ने जीवित हात त पक्ष-विपक्षका खेलाडी कै हुन्छन् क्यारे । ती गोटी न त वैयक्तिक रुपमा स्वतन्त्र नै छन् अथवा त्यस्तो स्वतन्त्रता तिनलाई चाहिने बौलट्टी कल्पना गर्ने चलन नै प्रादुर्भाव भएको छ । जनता, बस्, जहिल्यै पनि राजनीतिलाई आवश्यक पर्दा राजनीतिले चलायमान बनाउने प्लास्टिकका निर्जीव गोटी न हुन् । त्यस्तै देखिँदै छैन र ?

अहिले त झन्, राजनीतिका गुरुतर्कहरुको बिस्तीर्णतालाई 'उल्टोसुल्टो-69'(अंग्रेजी अंक 69) भने झैं 'समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीलाई बीज-मन्त्र बनाएर त्यसको सफल कार्यान्वयन हुने सुनिश्चितता सिद्ध गर्न हामीले लोकतान्त्रिक गणतन्त्र ल्यायौं', हामीले लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको संविधान बनायौं, हामीले देशलाई संघीय प्रणालीमा ल्यायौं, अब एउटा नेपालीले पनि भोको-नाङ्गो हुनपर्ने छैन इत्यादिका लयदार गीताकर्षणको गायत्री-जप छँदैछ । वास्तवमा यी सबै दन्त्यकथामा वर्णित कुनै अनिकाल ग्रस्त घर-परिवालका निरुपाय अभिभावक (आमा-बाबु)-ले भोकलेमर्लान्त छोराछोरीलाई तत्काल विश्वासमा बँचाउन (छक्याउन ?) ढुङ्का डल्ला उसिन्न बसाएर हात-हातमा सुइरा थमाई 'बेला-बेला ढकनी उधारेर घोच्तै गर्नु, पाकेपछि घोचिन्छ अनि झिकेर अघाउन्जी खानु' भनेर आफूलाई बाहिर गए जस्तो मात्र भइरहेका छन् । यस भनाइलाई पुष्टि गर्न अरु के-के भनिरहनै पर्दैन– प्रदेश र स्थानीय सरकारहरुलाई मिहिनरुपमा छिन्केर हेरे पुग्छ । अर्थात्, दुई वर्षका ७३० दिन गुज्रिसकेर उकालो लागिसक्ता पनि प्रदेश र स्थानीय सरकारहरुलाई सामन्तयुगीन कविला कै थान्कोमा राखिराखेर संघीयताको अभ्यास भइरहेको मृदुल भाषण फर्माइरहनुको अन्तर्य उधिने पर्याप्त बुझिन्छ ।

राजनीतिलाई व्यावसायीकरण गरिएको चटारोमा समयको अत्यधिक अपव्य भइरहेको दृश्यको धरातलमाथि संघीयताको अभ्यास थालिएयताका राज्यशासनका निकायगत व्ययभार धान्ने आर्थिक रणनीतिले बढाएको कर-तिरोको दायरा र दरले एकातिर चेपिएका र अर्कातिर सत्तारुढ दलका चन्दादाता भई आएकाले स्वच्छन्द नाफाखोर हुन पाएकाहरुले महंगो बनाएका बेसाहाले निचोरिएका जनताको दयनीय बन्दै गएको दैनिकीको निरुपण गर्दा लोकतन्त्र-गणतन्त्रका प्रति अनुरागी सबैलाई निश्चय नै उद्विग्न तुल्याउँछ । त्यसबाहेक माथिका अनुच्छेदहरुमा उल्लेखित अप्ठ्यारा पनि जनताका हकमा उत्तिकै पीडादायी छन् । अझ, जिब्रो नचपाइकन भन्ने हो भने– सत्तामा हावी नव-सामन्तवादी सोच-अवधारणाप्रेरित शासकीय चलखेल यो वर्तमानमा राजतान्त्रिक एकात्मक सामन्तवादभन्दा, विशेषतः जनताका लागि, कम जहरिलो हुँदै गएको छैन । फरक कति मात्र छ भने उसबेला प्रत्यक्ष हुकुमी थियो, यसबेला भूसको आगो झैं !

यद्यपि १ नं. प्रदशेका मुख्यमन्त्री शेरधन राईले 'मिडिया'-हरुमाथि 'नकारात्मक विषयको खोजी गर्ने होडबाजी गरिरहेको' आरोप लगाउनु भएको छ । पुस ३ गते बिराटनगरमा फोटो पत्रकार महासंघको एक कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै सो आरोप लगाउनु भएको समाचार यस भेगमा निकै चर्चामा आएको छ । पञ्चायती व्यवस्थाकालमा पञ्चायत र पञ्जायती शासनका कमी-कमजोरी र गल्तीबारे लेखन र बोल्न मनग्गे पाइन्नथ्यो । तर, सत्यका प्रति इमानदार भई आँट गरेर लेखे-बोले देख्नु-सुन्नुपर्ने कर्त्तव्य बोकेकाहरुले तुरुन्त देख्थे-सुन्थे । प्रजातन्त्रोत्तर जे पनि लेख्न-बोल्न पाइने भएकाले राज्यका आँखाले देख्न र कानले सुन्न छाडेको थियो । तर, मुख्यमन्त्री राईको उपर्युक्त कथनबाट अब राज्यले लेखेको देख्न र बोलेको सुन्न थालेको आभास दिएको छ । अतः मुख्यमन्त्री शेरधन राईको उल्लिखित कथनबाट अब राज्यसंस्थापन स्वयम्ले पनि लोकको आवाजतिर ध्यान दिन थालेको प्रतीत गराएको छ । सूचना सेवाले राज्य-संस्थापन लगायत सबैका कमी-कमजोरी र गल्ती-बद्माशी बिरुद्ध खबरदारी गर्ने हो । यसरी गरिएको खबरदारी सुन्नुपर्ने ठाउँले सुनेको वा देख्नुपर्ने ठाउँले देखेको जान्न पाउनु लेख्ने र बोल्नेका निम्ति कसरी सुखद होइन र ?

र, आजलाई बस् यत्ति नै । शेष फेरि–

प्राविधिक शिक्षाको महत्व

कमलकान्त ढुंगेल

फलामे ढोकाको रुपमा लिइएको एसईई परीक्षामा हरेक बर्ष धेरै विद्यार्थीले गणित र विज्ञानमा कमजोर भएकै कारणले कमजोर ग्रेड ल्याउँछन् । नतिजाको केही समयसम्म एसईईको तथ्यांकहरुलाई राम्रोसँग विश्लेषण गरिन्छ र यसो हुनुका पछाडिका कारणहरु पनि केलाइन्छ । तर, गणित र विज्ञान पढ्न इच्छा नराख्ने विद्यार्थिहरुलाई कसरी छान्ने भनेर कमै छलफल भएको होला ।

के विद्यार्थीहरु यी दुई विषयमा कमजोर नै हुन् वा उनीहरुको इच्छा नभएको हो ? कुनै पनि विद्यार्थीले यस क्षेत्रमा केही गर्न सक्छन् । यदि उनीहरु हृदयदेखि नै इच्छुक छन् भने । इच्छुक र प्रविधिमा निपूर्ण विद्यार्थी उत्पादन गर्ने उत्कृष्ट तरिकालाई प्राविधिक शिक्षा भनिन्छ । यो नेपालका लागि एकदमै महत्वपूर्ण छ । किनभने हाम्रो देश अझै पनि विकासको राजमार्गमा राम्रोसँग दौडन सकेको छैन । यो तरिकाको शिक्षाले मात्र देश विकासका लागि दक्ष जनशक्ति दिन सक्छ ।

प्राविधिक शिक्षा भनेको त्यस्तो पाठ्यक्रमको संयोजन हो जसमा विज्ञान, प्रविधि, इञ्जिनियरिङ र गणितलाई सही र इनोभेटिभ तरिकाले मिसाइएको हुन्छ । विश्वलाई नयाँ बाटोमा लैजाने वा भनौं देशलाई विकासको गति दिनका लागि

विज्ञानका यिनै चारवटा आयामहरुको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । शिक्षाका उत्कृष्ट दर्शनहरु र शिक्षण विधिहरुलाई प्रयोग गरेर यस क्षेत्रमा विद्यार्थीलाई आकर्षित गरिन्छ । यसको मुख्य उद्देश्य भनेको विज्ञानबाट केही लिनका लागि त्यस्ता विद्यार्थीको समूह चाहिन्छ । जो यस क्षेत्रमा स्व उत्प्रेरित छन् र जसले विज्ञानमा आफ्नो जीवन समर्पण गर्ने सामर्थ्य राख्छन् । अनि विज्ञान र प्राविधिक शिक्षा पढाउनुको मूल उद्देश्य भनेको दक्ष शिक्षक उत्पादन गर्नुका साथसाथै एकदमै दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्नु हो जसले विश्वलाई खोज र अनुसन्धानबाट चमत्कारिक नतिजाहरु दिन सकोस् ।

प्राविधिक शिक्षाका फाइदाहरु तलको सरल उदाहरणले आफै बताउँछ- यदि तपाईले अन्तरिक्ष विज्ञान पढ्नु भएको छ भने तपाईलाई मानौं मंगल ग्रहको तापक्रम र अन्य सिद्धान्तका बारेमा थाहा हुन्छ । तर, जबसम्म तपाईसँग इञ्जिनियरिङको ज्ञान हुँदैन तपाईले क्युरिसिटी (नासाले मंगलमा पठाएको स्वचालित यान) जस्तो मोड्युल वा भनौं स्पेस एप्रोन (अन्तरीक्ष यात्रीले लगाउने लुगा) वा त्यस ग्रहको जानकारी लिने कम्प्युटर मोडेल बनाउन बनाउन सक्नुहुन्न । तसर्थ, यी चारवटा क्षेत्रहरुको एकीकृत अध्ययन अहिलेको २१औं शताब्दीको माग हो । जसले त्यस्तो ठिमाहा जनशक्ति उत्पादन गर्दछ । जुन यस क्षेत्रमा आइपर्ने कुनै पनि पहाडहरुलाई चिर्न सक्छ ।

प्राविधिक शिक्षामा यी चारवटा क्षेत्रहरुलाई छुट्टाछुट्टै नराखी एकीकृत पाठ्यक्रम बनाइन्छ । यसको मुख्य उद्देश्य भनेको यस क्षेत्रमा इच्छुक विद्यार्थी छानेर अनुसन्धानका लागि तयार गर्ने हो । यहाँ विद्यार्थीलाई गणित र विज्ञानका सिद्धान्तहरुलाई इञ्जिनियरिङ र वास्तविक जीवनमा कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ र त्यसबाट कसरी अनुसन्धानात्मक कार्य गर्न सकिन्छ भनेर सिकाइन्छ । अमेरिकामा, यो पद्धति धेरै साना कक्षबाटै शुरु गरिन्छ जसबाट विद्यार्थीको यो क्षेत्रको झुकाव पनि थाहा हुन्छ र उत्कृष्ट विद्यार्थीको समूह तयार गर्न सकिन्छ ।

(ढुंगेल मोहनमाया मावि बितमोडमा विज्ञान संकायमा आबद्ध छन् ।)

विद्यार्थीलाई प्रविधिमैत्री बनाउन कम्प्युटर तालिम

गणेश अर्याल

इलाम, पुस ९। इलामको रोङ गाउँपलिकाले २ वटा माध्यमिक बिद्यालयमा निःशुल्क कम्प्युटर शिक्षा आरम्भ गरेको छ ।

कक्षा ११ र १२मा अध्ययनरत् विद्यार्थीलाई लक्षित गरी शुरु गरिएको तालिम रोङ-२को शान्तिपुर माध्यमिक बिद्यालय र रोङ-३को शान्ति निकेतन माध्यमिक बिद्यालयमा सञ्चालन भइरहेको छ । दुबै बिद्यालयको कार्यक्रमको संयुक्त रुपमा शान्ति निकेतन माध्यमिक बिद्यालयमा उद्घाटन गरिएको छ । रोङ गाउँपालिका शिक्षा शाखाका प्रमुख ज्ञानबहादुर कार्की, रोङ-३का वडा सदस्य प्रेमराज गुरुङ र प्रधानाध्यापक हेमन्त आचार्यले संयुक्त रुपमा कार्यक्रमको उद्घाटन गरे ।

कार्यक्रममा वडा सदस्य प्रेमराज गुरुङले बिद्यार्थीको क्षमता बिकासको लागि कम्प्युटर शिक्षाले सहयोग पुग्ने गाउँपालिकाले अपेक्षा राखेको बताए । गतबर्ष पनि यस प्रकारको कार्यक्रम सञ्चालन गरेको र उपलब्धिमुलक भएको उनले बताए ।

त्यसैगरी गाउँपालिका शिक्षा शाखाका प्रमुख ज्ञानबहादुर कार्कीले शान्ति निकेतन र शान्तिपुर माबिको लागि सञ्चालन भएको कम्प्युटर कक्षाले बिद्यार्थीको दक्षता बिकास गर्ने बताए । 'परीक्षाको समय नजिकिँदै गर्दा कम्प्युटर कक्षा सञ्चालन गर्न लागिएको भए पनि सहज रुपमा सहभागिता जनाइदिन आग्रह गर्दै शिक्षा शाखा प्रमुख कार्कीले बिद्यार्थीकै हितको लागि यस प्रकारको कार्यक्रम ल्याएको सुनाए ।

शान्ति निकेतन माबिका प्रधानाध्यापक हेमन्त आचार्यले बिद्यालयको बिभिन्न कार्यक्रममा जिल्लामा उत्कृष्ट ठहरिएकाले यस प्रकारको अवसर बिद्यालयले पाएको बताए । गाउँपालिकाले बिद्यालयलाई सहयोग गरेकोमा प्रधानाध्यापक आचार्यले दुबै बिद्यालयको तर्फबाट धन्यबाद ज्ञापन गरेका थिए । तालिममा स्याम्पल कम्प्युटर इन्स्टीच्युटका नारायण अर्याल लगायतले प्रशिक्षण प्रदान गर्ने जनाइएको छ । तालिम दुबै बिद्यालयको भवनमा नै सञ्चालन हुने रोङ शिक्षा शाखाका प्रमुख ज्ञानबहादुर कार्कीले बताए । अफिस प्याकेजको कोर्षहरु अध्यापन हुने आधारभूत तालिम ३ महिनासम्म सञ्चालन हुने जनाएको छ ।

पुल बन्दले व्यापारीलाई सास्ती

मोरङ, पुस ९। नेपालको दोस्रो ठूलो नाका बिराटनगरमा मीरगञ्ज पुलका कारण उद्योग र व्यापारमा समस्या आएको छ । भारतबाट जोगबनी आउन मीरगञ्ज पुल पार गर्नुपर्छ । पूर्व क्षेत्रको उद्योग र व्यापारलाई आवश्यक पर्ने सामान सोही पुल भएर ल्याउनुपर्छ ।

नेपालको बूढीखोला भनिने भारतका मीरगञ्ज पुल बन्नुपर्ने उद्योगी र व्यापारीको धेरै पुरानो माग हो । जीर्ण अवस्थामा रहेको सो पुलको अहिले मर्मत कार्य शुरुवात भएकाले नेपाल आउने सामान रोकिएपछि यहाँका उद्योगी र व्यापारी समस्यामा परेका छन् । विराटनगर रानी भन्सारदेखि करिब पाँच किलोमिटर दक्षिण भारतको बिहारमा रहेको सो पुलबाट पूर्व क्षेत्रका उद्योगी र व्यापारीले मालसामान ढुवानी गर्ने गरेका छन् ।

पुलको बारेमा मोरङ व्यापार संघले पत्रकार सम्मेलन गर्दै यस्तो जनाएको हो । कार्यक्रममा संघका अध्यक्ष प्रकाश मुन्दडाले पुलको मर्मत सम्भार नहुञ्जेलसम्म भीमनगरको बाटो प्रयोग गर्न नेपाल सरकारले भारत सरकारसँग पहल गर्नुपर्ने माग गरे । उनले लामो समयदेखि यो पुल बन्नुपर्ने हाम्रो समस्याका बारेमा परराष्ट्र मन्त्रालय, उद्योग मन्त्रालय र प्रदेश नं. १का मुख्यमन्त्री शेरधन राईलाई पनि जानकारी गराइसकेको बताए । यहाँका उद्योग र व्यापार ठप्प हुने अवस्थामा पुगेको छ, यसमा सरकारले छिट्टै पहल गर्नुपर्ने उनले आग्रह समेत गरे ।

भारतका विभिन्न स्थान तथा तेस्रो मुलुकबाट यस क्षेत्रका लागि आउने मालसामान अन्यत्रबाट मगाउँदा महंगो हुने र उपभोक्तालाई आर्थिकभार पर्ने भएकाले यसमा सरकारले आवश्यक कदम चाल्नुपर्ने उद्योग सङ्गठन मोरङका अध्यक्ष भीम घिमिरेले बताए । त्यस्तै मोरङ व्यापार संघका पूर्वअध्यक्ष महेश जाजुले मीरगञ्ज पुल यस क्षेत्रको उद्योग र व्यापारीका लागि मात्र नभएर आम नागरिक तथा उपभोक्ताका लागि पनि आवश्यक भएको बताए ।

उनले भारत सरकारले ठूला-ठूला सडक, पुल बनाउन सक्ने र मीरगञ्ज नदीमा पुल बनाउन नसक्ने भने होइन तर यसका लागि भारत सरकारले किन ढिलाइ गरेको हो बुझ्न नसकेको टिप्पणी गरे ।

महिलालाई उद्घोषण तालिम

बिर्तामोड, पुस ९। छठ महिला मञ्च बिर्तामोडको आयोजनामा भएको उद्घोषण तालिम सम्पन्न भएको छ ।

बिर्तामोड नगरपालिकाका उपप्रमुख पबित्रा महतारा प्रसाईको प्रमुख आतिथ्य तथा छठ सेवा समाजका अध्यक्ष घनश्याम चौधरीको बिशेष आतिथ्यमा कार्यक्रम भएको थियो ।

कार्यक्रममा बिर्तामोड नगरपालिका कार्यपालिका सदस्य द्रौपदी गणेश, वडा नम्बर ५ कि कार्यपालिका सदस्य भावना आचार्य, छठ सेवा समितिकी उपाध्यक्ष संगीता रौनियार, चेम्बर अफ कमर्श बिर्तामोडकी अध्यक्ष संगीता चिमरिया, महिला उद्यमी संघ नेपाल झापाकी अध्यक्ष गोमा भट्टराई, उद्यमी समूहकी उपाध्यक्ष सुशिला पाठक लगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए । उनीहरुले सहभागीलाई तालिममा सिकेको सीपलाई व्यवहारमा उतार्न आग्रह गरेका थिए ।

तालिमको सहजीकरण सञ्चारकर्मी स्वस्तिका आचार्यले गरेकी थिइन् । उनले छठ महिला मञ्चमा आबद्ध २५ जना महिलालाई निर्धक्कसँग बोल्नसक्ने बनाउन तालिम दिएकी थिइन् ।

निशा गुप्ताले स्वागत गरेको कार्यक्रममा तालिममा सहभागी संगीता शाहले तालिम फलदायी भएको बताइन् । संस्थाकी महासचिव निशासोनी कर्णले औचित्यमाथि प्रकाश पारेको कार्यक्रमको सञ्चालन रेनुका महतोले गरेकी थिइन् ।

बुद्धआदर्शमा सांस्कृतिक संग्रहालय

बुद्धशान्ति, पुस ९। बुधबारेस्थित बुद्धआदर्श माध्यामिक विद्यालयमा सांस्कृतिक संग्रहालय निर्माण गरिएको छ ।

उक्त सांस्कृतिक संग्रहालयको उद्घाटनको तयारी गरिएको छ । विद्यालय स्थापनाको ५९औं वार्षिकोत्सवको अवसरमा आगामी पुस १२ गते उक्त संग्रहालयको उद्घाटन गरिने बताइएको छ ।

सोही दिन विद्यालयले प्रकाशन गरेको बुद्धआदर्श स्मारिकाको समेत लोकार्पण गरिने भएको पत्रकार सम्मेलन गरी जानकारी दिइयो । स्मारिकामा बुद्धआदर्श स्थापनाको ५९औं वर्षसम्मको विद्यालयीय गतिविधि, इतिहास र स्वतन्त्र रचनाहरू समेत समेटिएको बताइएको छ ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष मनोरथ तिवारीको अध्यक्षतामा कार्यक्रम भएको थियो । प्रधानाध्यापक कृष्ण भण्डारीले स्वागत तथा औचित्यमाथि प्रकाश पारेको कार्यक्रममा विषयगत संयोजकहरू गणेश निरौला, धनबहादुर श्रेष्ठ लगायतले पत्रकारले राखेको जिज्ञासाको जवाफ दिएका थिए ।

कार्यक्रममा विद्यालय व्यवस्थापन समितिको नयाँ समिति आगामी पुस १८ गते चयन गर्ने समेत जानकारी दिइयो । कार्यक्रमको सञ्चालन शिक्षक माधव बरालले गरेका थिए ।

आफैले घाँटी रेटेर आत्महत्या

इलाम, पुस ९। इलामको माई नगरपालिका-५ दाहालटारका ४८ बर्षीय रामबहादुर शंकरले आफ्नै घाँटी रेटेर आत्महत्या गरेका छन् ।

शंकरले आफूले आफ्नै घाँटी रेटी आत्महत्या गरेको भन्ने खबर प्राप्त भएसँगै प्रहरी चौकी दानाबारीबाट गएको प्रहरी टोलीले शंकरलाई मृत अवस्थामा फेला पारेको थियो ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय इलामबाट गएको प्रहरीको टोलीले घटनाबारे थप अनुसन्धान गरिरहेको प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ ।

अर्जुनधारा यातायात प्रा. लि.द्वारा सञ्चालित
झापाको बिर्तामोडदेखि पाँचथरको रविसम्मको दैनिक आरामदायी यात्राको लागि हामीलाई सम्झनुहोस् ।

दानावारी, महमाई, लारुम्वा, रविसम्म गाडी छुट्ने समयः
बिहान : ७:३० , ८ :३० , ९ :१५ , १० :१५ , ११ :१५ , १२ :१५ ,
बेलुका : ०२:१५ दानाबारीसम्म । ०२:४५ सानो वर्दुसम्म ।
बिर्तामोडबाट रविसम्म जाने गाडी नम्बरहरु :
मे१ज ५६४, मे१ज १७९९, मे१ज ५४६, मे१ज ६२५, मे१ज ३०७, मे१ज ४१७
काउण्टर इन्चार्ज सम्पर्क नम्बरहरु :
बिर्तामोडबाट दानावारी : ९८४२६२३१५२ सीताराम आचार्य (काका)
बिर्तामोडबाट रवि : ९८१५९९०९४४ वीरेन्द्र राई

पाथीभरा सिने प्लाजा बिर्तामोडमा चलिरहेछ

(हल ए) हिन्दी सिनेमा
पहिलो शो ११:३० Dabangg-3
दोस्रो शो २:३० Dabangg-3
तेस्रो शो ६:३० Dabangg-3

(हल बी) हिन्दी सिनेमा
पहिलो शो १२:०० Dabangg-3
दोस्रो शो ३:०० Dabangg-3
तेस्रो शो ७:०० Dabangg-3

शुक्रबारदेखि प्रदर्शन हुने Dabangg-3 को बुकिङ्ग खुल्ला गरिएको छ । बुकिङ्ग गरेको टिकट एक घण्टापछि स्वतः क्यान्सिल हुनेछ । फोन नं. ०२३-५४६४३६

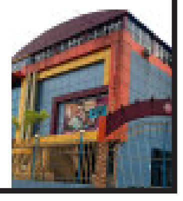

हाडजोर्नी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार

पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पार्क पूर्वाञ्चल अस्पताल बिर्तामोड झापामा हाडजोर्नी तथा नसाका बिरामीहरुको सफल उपचार ।
जाँच तथा उपचार हुने समस्याहरु
- गर्धन, ढाड, कम्मर दुख्ने, डिस्स प्रोल्याप्स, नसा च्यापिएको, हड्डी खिइएको
- बाथ रोग, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोर्नी दुख्ने, जोर्नी जाम भएको
- शरीर झमझमाउने, पोल्ने, लाटो हुने, काम्ने,
- प्यारालाइसीस तथा हिंड्न गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुबै भाग नचल्ने, मुख बाङ्गिएको बिरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ ।
- प्लाराइसीस भएका तथा हिड्न नसक्ने बिरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ ।

स्पार्क पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड
नेपाल टेलिकम पूर्व बिर्तामोड, झापा (फोन : ०२३-५४०१२३, ९८०३१५४६१९)

बिना अपरेशन सफल उपचार

दक्ष एवम् अनुभवी डाक्टरहरुद्वारा दैनिक चेकजाँच तथा सफल उपचार ।
उपचार हुने समस्याहरु :
- कम्मर, गर्दन दुख्ने, घुडा दुख्ने, नशा च्यापिएको, शरीर झम्झमाउने
- थाइराइड, कोलेस्ट्रोल, ग्याष्ट्रिक, कब्जियत
- पायल्स, फिसर, फिस्टुला, पिनास, सुगर, प्रेसर
- खोकी, जण्डिस, छातीको दाग, मृगौलाको पत्थरी, एलर्जी, डण्डीफोर
- महिला तथा पुरुषका गुप्त रोगहरु, माइग्रेन, अनिद्रा, प्रोस्टेट
- बाथ युरिक एसिड, कुम जाम भएको
- प्यारालाइसिस, मुख बाङ्गिएको आदि ।

बिर्ता आयुर्वेद एण्ड फिजियोथेरापी सेन्टर
(अष्टाङ्ग आयुर्वेद फार्मेसी) अदुवा खोला पुल पश्चिम हाइवेको दक्षिण पट्टी बिर्तामोड-४, झापा
फोन न ०२३-५४१४६६/९८०६०००३१३/९८४२७१६५८८

वर्गीकृत विज्ञापन

साझा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई
झापामै पहिलोपटक भ्याकुम सिष्टमको ठूलो र सस्तो ढल तथा सेफ्टी ट्याङ्की सरसफाईको लागि हामीलाई सम्झनुहोस् ।

सम्पर्क: ९८०६०८३८७६, ९८६२६४८२८२, ९८२४९८११७४, ९८४४६४७०६७

सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सफाई
अत्याधुनिक ट्र्वो (Trabo) प्रविधि सिस्टमको ठूलो ट्याकीबाट सस्तोमा दुगर्न्धरहित हजुरहरुको सेफ्टी ट्यांकी सरसफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्झनुहोस् ।
'चट्ट फोट झट्ट सेवा'

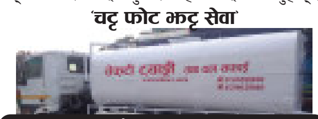

सम्पर्क: ०२३-५५०६२०
९८४२६५५७००, ९८०४९३८१००, ९८०७९३०७४०, ९८१७९२९३९४

कर्मचारी आवश्यकता
Math/English Teacher : 2 (5-10)
Math & Science Teacher: 1 (कक्षा ५ लागि)
Montusori Teacher : 2 जना (महिला)
Marketing Manager : 1 जना (बाइकको लाइसेन्स भएको)
संस्कृत Teacher : २ जना (बिर्तामोडको लागि)
कुक : ४ जना वेटर : ५ जना
नेपाल जब्स केयर सर्भिस प्रा.लि.
अतिथि सदनको पश्चिमपट्टी जेसीज भवन पछाडि, फोन : ०२३-५४६६८३
मो.: ९८२५९८७९००

छपाई सम्बन्धी सम्पूर्ण काम
२०X३० को मेसीनबाट पत्रपत्रिका छपाई, पुस्तक छपाई, रजिस्टर, बिल, भौचर लगायतका छपाई सम्बन्धी काम गरिन्छ ।
सम्पर्क
पोखरेल अफसेस प्रिटिङ्ग प्रेस
अतिथि सदन रोड शनिमन्दिर छेउ, ९८१४९७४०३२

टाटा सुमो गाडी भाडामा चाहिएमा
बितामोडदेखि पशुपतिनगर र पशुपतिनगरबाट बिर्तामोड दैनिक यात्रा साथै रिजर्भका लागि १० सिट भएको टाटा सुमो गाडी चाहिएमा सम्पर्क गर्नुहोला ।
मो. ९८१५९५२४९९, ९८४१३२१४६४

आवश्यकता
सेक्युरिटी गार्डः- ४० जना (महिला/पुरुष)
यहाँ निःशुल्क सेक्युरिटी ट्रेनिङ गराइन्छ ।
सेभेन स्टार सेक्यरिटी सर्भिस प्रा.लि. बिर्तामोड भद्रपुररोड
फोनः ०२३-५४३००३/५४६६१४, ९८०१४१६८४०, ९८०१४१६८४१, ९८५२६७३९५५

आवश्यकता
शिक्षक : २ जना
(सोसियल+होस्टल शिक्षक खानाबस्न छ)
कुक : १ जना वेटर : ५ जना
लेखापाल : १ जना (अनुभवी)
मार्केटिङ म्यानेजर : १ (लाइसेन्स भएको)
पिनाकल जब्स केयर सर्भिस
बिर्तामोड, (९८१४९०४७६४, ०२३-५४४६६०)

कस्मेटिक पसल बिक्रीमा
बिर्तामोडको भद्रपुररोडस्थित चालू अवस्थाको कस्मेटिक पसल तु-विक्रीमा छ । इच्छुकले तु-सम्पर्क गर्नुहोला ।
मो. ९८२५९१३५८८

गिटी बालुवा चाहिएमा
झापामै पहिलोपटक अत्याधुनिक मेशिन र प्रविधिबाट प्रशोधन गरिएको निर्माण सामग्रीहरु बालुवा, गिटी, सिल्कन, वेश आदि चाहिएमा तु-सम्पर्क गर्नुहोला ।
सयपत्री
९८४२६५४४००, ९८०४९५४४००

जग्गा बिक्रीमा
बि.एण्ड.सी. हस्पिटलबाट ५ मिनेटको पैदल दुरीमा (हर्कलाल मार्ग छेउ) ४ पाटा मिलेको ८ धुर जग्गा सस्तो मूल्यमा बिक्रीमा छ ।
मो. ०२३-५४५७५३, ९८१७९५४२३८

हिजोको सुनचाँदीको भाउ
छापावाला सुन : ७३,३००/-
तेजावी सुन : ७३,०००/-
असल चाँदी : ९००/-

छापाखाना
बिभिन्न किसिमको विवाह कार्ड उपलब्ध छ
फोटोकपि स्टाम्प (छाप) अफसेट प्रिन्ट स्क्रीन प्रिन्ट फ्लेक्स प्रिन्ट होर्डिङ बोर्ड लेमिनेशन डिजिटल प्रिन्ट
घिमिरे अफसेट प्रेस बिर्तामोडमा

कन्काई हस्पिटल प्रा. लि.
बिर्तामोड, झापा विशेषज्ञ सेवा हाम्रो प्रतिबद्धता सबैको पहुचमा हाम्रो स्वास्थ्य सेवा

डा.सन्तोष कु. मिश्र
डा.डि.के. आचार्य
डा. ममता घिरैया (राजवंशी)
डा.रोशन अटल
डा.सबिन मानन्धर
डा.चन्दन विश्वास
डा.प्रमोद राई
डा.मो.अक्तर अली
डा.केशव ढकाल

- डा. गौरव राज ढकाल वरिष्ठ मेरुदण्ड,ढाड,गर्धन रोग विशेषज्ञ/सर्जन प्रत्येक महिना
- डा. अभिलाशा शाह वरिष्ठ बाथ रोग विशेषज्ञ प्रत्येक महिना
- डा. रविन आचार्य वरिष्ठ नाक, कान घाटि रोग विशेषज्ञ, प्रत्येक शनिबार
- डा. मुक्ति आचार्य वरिष्ठ मानसिक तथा मनोरोग विशेषज्ञ प्रत्येक शनिबार
- डा. विकाश जैशी वरिष्ठ कलेजो, पेट, ग्याष्ट्रिक, अल्सर, जण्डीस तथा हेपटाइटिस रोग विशेषज्ञ प्रत्येक महिना

२४सै घण्टा उपलब्ध सेवाहरु
- आकस्मिक तथा आपतकालिन सेवा
- आधुनिक भेन्टिलेटर सहित ICU सेवा
- जनरल तथा ल्याप्रोस्कोपी शल्यचिकित्सा
- आधुनिक एनलाइजर सहित प्याथोलोजी सेवा
- आकस्मिक दुर्घटनाको विशेष सुविधा तथा उपचार
- आधुनिक अमेरिकन कम्पनिको आर्थोस्कोपी मेसिनद्वारा जोर्नी फेर्ने र जोर्नी सफा गर्ने सर्जरी
- फार्मेसि सेवा
- ५०० ma डिजिटल x-ray सेवा
- जनरल फिजिसियन चिकित्सा सेवा
- स्त्री तथा प्रसूति शल्यचिकित्सा
- हाडजोर्नी तथा नसा शल्यचिकित्सा

नेपाल सरकार स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको जानकारी गर्दछौं ।

ज्यो. मधुसूदन रिजाल (स्वर्णपदक विजेता)
वैदिक ज्योतिष परामर्श केन्द्र
शनिश्चरे रोड, बिर्तामोड (९८४२०५७४९९)

मेष (चु, चे, चो, ला, लि, लु, ले, लो, अ) - लोकाचारका पछि लाग्दा अरूले फाइदा उठाउन सक्छन् । सहयोगीरूको सुझावलाई बेवास्ता गर्दा दुःख पाइनेछ ।

बृष (इ, उ, ए, ओ, बा, बि, बु, बे, बो) - पुरानो समस्याले बल्झिन सक्छ । फजुल खर्च बढ्नेछ । काममा चुनौति देखिएलान् ।

मिथुन (का, कि, कु, घ, ङ, छ, के, को, ह) - आंशिक लाभ भने मिल्नेछ । द्विविधा बढ्नाले निर्णायक क्षमता कमजोर बन्नेछ । लगनशील बन्न नसक्दा ठूलो उपलब्धि हातपार्न नसकिएला ।

कर्कट (हि, हु, हे, हो, डा, डि, डु, डे, डो) - वादविवादले अँटेका काममा बाधा पुऱ्याउने हुँदा सजग रहनुपर्ला । वैधानिक प्रावधानले लक्ष्यमा पुग्न अप्ठ्यारो पार्नेछ ।

सिंह (मा, मि, मु, मे, मो, टा, टि, टु, टे) - अधिकारका लागि सजग रहनुपर्ला । प्रतिस्पर्धी बढ्नाले केही चुनौतिहरू देखिनेछन् । काममा बाधा पुऱ्याउनेहरू प्रशस्तै हुनेछन् ।

कन्या (टो, प, पि, पु, ष, ण, ठ, पे, पो) - मेहनतले नियमित काम बन्नेछन् र सामान्य फाइदा पनि हुनेछ । भौतिक सुविधाका वस्तुहरू जुटाउन सकिनेछ ।

तुला (र, रि, रु, रे, रो, ता, ति, तु, ते) - परिस्थितिले नयाँ कर्मतर्फ अग्रसर गराउन सक्छ । अरूको वचन टाल्न नसक्दा दुःख पाइनेछ र खर्च पनि हुनेछ ।

बृश्चिक (तो, ना, नि, नु, ने, नो, या, यि, यु) - अपेक्षा अनुसार फाइदा नउठ्न सक्छ । परिबन्धले अप्ठ्यारोमा पार्न सक्छ । बुद्धिको उपयोगले काम लिने चेष्टा गर्नुहोला ।

धनु (ये, यो, भ, भि, भु, ध, फा, ढ, भे) - विभिन्न अवसर आए पनि हठात् निर्णय गर्दा समस्या देखिन सक्छ । स्वास्थ्यका लागि खानपानमा सचेत रहनुपर्ने बेला छ ।

मकर (भो, ज, जि, खि, खु, खे, खो, गा, गि) - काममा केही अलमल हुन सक्छ । अस्वस्थताले कमजोर भएको अनुभूति हुनेछ । परिस्थितिवश लक्ष्यमा पुग्न विलम्ब हुनेछ ।

कुम्भ (गु, गे, गो, सा, सि, सु, से, सो, द) - मेहनतले सम्मानित स्थान दिलाउनेछ । समाजबाट सहुलियत वा विशेष अवसर प्राप्त हुनेछ । अध्ययनको लगावले बौद्धिक क्षेत्र फराकिलो बन्नेछ ।

मीन (दि, दु, थ, झ, ञ, दे, दो, च, चि) - सहपाठीहरूलाई उछिन्दै उपलब्धि प्राप्त गर्न सकिनेछ । कृषि र व्यापारमा फाइदा हुनेछ । भेटघाटमा अलमलिनाले चिताएका काममा बाधा पुग्नेछ ।

शिक्षा सहकारीको बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम सार्वजनिक

बिर्तामोड, पुस ९। झापाको बिर्तामोड-४मा रहेको शिक्षा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाले वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गरेको छ ।

संस्थाका अध्यक्ष सुब्रत न्यौपानेको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा संस्थाले गरेको प्रगति र आगामी कार्ययोजना सार्वजनिक गरिएको हो । २०६९ भदौ २५ गते स्थापना गरिएको संस्थाले बिर्तामोड-२हेवन वाटर पार्क दक्षिणमा १० का जग्गा खरिद गरेको, उक्त जग्गामा चालू आर्थिक वर्षमा घेरावारा र संरक्षणको काम थालिने र पूर्वाधार निर्माणका काम अघि बढाएर संस्थाले सहकारी विद्यालय सञ्चालन गर्ने दिर्घकालिन सोच राखेको संस्थाका अध्यक्ष सुब्रत न्यौपानेले बताए ।

संस्थामा शेयर सदस्य २ हजार ४ सय १९ जना, शेयर पूँजी १ करोड ५३ लाख रुपैयाँ, आम्दानी १ करोड ७८ लाख ९४ हजार ८ सय १९ रुपैयाँ ८० पैसा, खर्च १ करोड ६१ लाख २० हजार २ सय ८० रुपैयाँ ६३ पैसा, करपछि नाफा १६ लाख ८५ हजार ८ सय १२ रुपैयाँ २१ पैसा रहेको संस्थाका अध्यक्ष न्यौपानेले बताए ।

झापा जिल्लाभरि कार्यक्षेत्र रहेको संस्थाको मुख्य कार्यालय बिर्तामोडमा रहेको र मेचीनगर-१४ धाइजनमा दुहागढी सदस्य सेवा केन्द्र, अर्जुनधारामा शनिश्चरे सदस्य सेवा केन्द्र र कनकाई नगरपालिकामा दुर्गापुर सदस्य सेवा केन्द्र सञ्चालनमा रहेको र ती सेवाकेन्द्रमा बजार प्रतिनिधिदेखि केन्द्रप्रमुखसम्म एक जनाबाहेक सबै महिला रहेको र तीनवटै सेवा केन्द्र महिलाको नेतृत्वमा सञ्चालन भइरहेको संस्थाका अध्यक्ष न्यौपानेले बताए ।

संस्थाले शेयर सदस्य नेत्रकुमारी पौडेलको उपचारका क्रममा गतवर्ष काठमाडौँमा निधन भएको र निजको जायजेथाबाट ऋण असुल हुन नसक्ने भएकाले संस्थामा रहेको शेयर तथा बचत रकम कटाएर बाँकी रहेको कर्जा मिनाहा दिइएको संस्थाका अध्यक्ष न्यौपानेले बताए ।

त्यस्तै संस्थाले 'शिक्षासँग बालबालिका' कार्यक्रम अन्तरगत न्यानो कपडा वितरणलाई निरन्तरता दिने र यो कार्यक्रममार्फत सहकारीको कार्यक्षेत्रभित्रका सरकारी विद्यालयमा अध्ययनरत् विपन्न समुदायका एक सय ५० जना बालबालिकालाई न्यानो कपडा वितरण गरिने बताइएको छ ।

त्यस्तै संस्थाले 'शिक्षा उत्कृष्ट पत्रकारिता पुरस्कार' अन्तरगत यसवर्ष राष्ट्रिय समाचार समितिका संवाददाता एवम् झापा अनलाइनका सम्पादक सन्तोष शर्मालाई, शिक्षा उत्कृष्ट प्रवर्द्धक सम्मान अन्तरगत शेयर सदस्यहरु सुरेश राजवंशी, उमा (उषा) राई, अजयकुमार देव, धर्मेन्द्र राजवंशीलाई, शिक्षा उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कारबाट बजार प्रतिनिधि लक्षिमा भूर्तेललाई सम्मान गरिने जनाएको छ ।

त्यस्तै संस्थाले 'शिक्षा उत्कृष्ट विद्यार्थी पुरस्कार' अन्तर्गत सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयबाट माध्यमिक परीक्षा एसइइमा उत्कृष्ट अङ्क ल्याउने शेयर सदस्यका छोरीछोरीमध्ये समीक्षा बराल, नवीनदेव बानियाँ र विकास भट्टराईलाई नगदसहित पुरस्कृत गर्ने जनाएको छ । 'शिक्षासँग सगरमाथा टिन्स क्लव' कार्यक्रम अन्तर्गत प्रदेश सरकारको अवधारणा अनुसार सगरमाथा टिन्स क्लव गठन भएका १० वटा सरकारी विद्यालयलाई चालू आर्थिक वर्षमा प्रदेश सरकारको आन्तरिक तथा कानून मन्त्रालयसँगको समन्वयमा ५ हजारका दरले सहयोग प्रदान गरिने संस्थाका अध्यक्ष न्यौपानेले बताए ।

'सहकारी अभियानमा शिक्षा' कार्यक्रम अन्तरगत झापामा हुने सहकारी अभियानमा निरन्तर सहभागिता जनाउने, क्षितिज नाट्य समूहले बिर्तामोडमा निर्माण गरिरहेको सांस्कृतिक संग्रहालयसहितको 'झापा नाटक घर' का लागिसबै कर्मचारीको समेत सहभागिता हुने गरी ५१ हजार रुपैयाँ सहयोग गरिने संस्थाका अध्यक्ष न्यौपानेले बताए ।

'शिक्षासँग स्वास्थ्य' कार्यक्रम अन्तर्गत संस्थामा ५० कित्ता शेयर भएका सदस्यले क्यान्सर, मुटु र मिर्गौला रोग लाग्दा १०देखि २० हजार रुपैयाँ सहयोग प्रदान गरिने, विपन्न परिवारमध्ये चालूआर्थिक वर्षमा नगरपालिकासँगको समन्वयमा पाँचवटा परिवारको स्वास्थ्य बीमा गरिने, संस्थामा कार्यरत सबै कर्मचारीको दुर्घटना बीमा गरिएको, चालू आर्थिक वर्षदेखि सबै ऋणी सदस्यको बीमा गरिने, संस्थामा ५ हजार शेयर रकम भएका सदस्यले ५ लाख वा सोभन्दा बढी मुद्धति/अवधि खातामा एकमुष्ठ बचत गरेमा उनीहरुको दुर्घटना बीमा गरिने संस्थाका अध्यक्ष न्यौपानेले बताए ।

त्यस्तै 'प्रसुति सहायता' कार्यक्रम अन्तरगत चालू आर्थिक वर्षदेखि संस्थाका सदस्य सुत्केरी हुँदा १ हजार ५ सय प्रदान गरिने, बच्चाको पाँच वर्षे खाता खोलेर ५ सय रुपैयाँ संस्थाले जम्मा गरिदिने बताइएको छ । संस्थाले सामाजिक संस्कार राहत कोष स्थापना गरेको, कोषमा नाफाको ५ प्रतिशत रकम जम्मा हुने, कोषमा संस्थाका सबै सदस्य तथा कर्मचारीले हरेक दिन १ रुपैयाँका दरले सहयोग गर्नुपर्ने, कर्जा प्रवाहका बेला पनि संस्थाले राहत कोषका लागि ०.३ प्रतिशत रकम सदस्यहरुबाट लिने कार्यक्रममा जानकारी दिइयो ।

उक्त कार्यक्रम अन्तरगत संस्थामा ५० हजारभन्दा बढी शेयर रकम भएका सदस्यको मृत्यु भएमा सामाजिक संस्कार राहत कोषमार्फत २० हजार रुपैयाँ सहयोग प्रदान गरिने, शेयर सदस्यको छोराछोरी वा आमा बुवाको कुनै कारणले मृत्यु भएमा राहतस्वरुप पाँच हजार प्रदान गर्ने, कर्मचारीको हकमा आमाबाबु, सासुससुरा वा छोराछोरीको मृत्यु भए राहतस्वरुप १० हजार रुपैयाँ प्रदान गरिने र गत आर्थिक वर्षमा ११ जना सदस्यका परिवारले राहत सुविधावापत ५ हजारका दरले रकम प्राप्त गरेको अध्यक्ष न्यौपानेले बताए ।

सरकारले लागू गरेको सन्दर्भ व्याजदर अन्तर्गत संस्थाले अब प्रवाह हुने कर्जामा कर्जाको प्रकार हेरी १३ प्रतिशतदेखि १६ प्रतिशतसम्म व्याजदर निर्धारण गरिएको उनले बताए । त्यस्तै उत्कृष्ट बचतकर्तातर्फ कविता खरेल, अनामिका खड्का, सोहन साह, पुनम विक, यमिक लिम्वू, नितेश बजगाईं, सुशीला कार्की, अल्फोन्स बिष्ट, रवि अधिकारी, अर्जुन सहनी, विशाल आचार्य, पूजा ढकाल, एकमुष्ठ मुद्धति बचतमा सरोज गिरी र शेरबहादुर बानियाँ, उत्कृष्ट कर्जा कारोवार गर्ने सदस्यहरु भवानी आचार्य, गीता दर्जी, अर्जुन गिरी, बुद्धिप्रसाद रेग्मी र दीपादेवी इधिङ्गोलाई पुरस्कृत गरिने संस्थाका अध्यक्ष न्यौपानेले बताए । संस्थाको आज हुने सातौं बार्षिक साधारणसभामा सम्मान तथा पुरस्कार प्रदान गरिने उनले जानकारी दिए ।

कार्यक्रममा संस्थाका लेखा समिति संयोजक युवराज निरौला, सञ्चालक समिति सदस्य हेमराज मिश्रले पत्रकारको जिज्ञाशाको जवाफ दिएका थिए । कार्यक्रमको सञ्चालन संस्थाका सचिव दीपेश धौरालीले गरेका थिए ।

मैनाचुलीको विकासका लागि प्रतिबद्धता

इलाम, पुस ९। इलामको माई नगरपालिका-८ मैनाचुलीलाई पर्यटकीय क्षेत्रका रुपमा विकास गर्ने स्थानीय तहका प्रमुखहरुले प्रतिबद्धता जनाएका छन् ।

इलामको माई नगरपालिका, चुलाचुली गाउँपालिका, झापाको शिवसताक्षी नगरपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुख, वडाध्यक्षहरु, नगरपालिकाभित्रका कर्मचारी, पत्रकार लगायतको टोलीले उक्त स्थानको स्थलगत निरीक्षण गर्दै यस्तो प्रतिबद्धता जनाएका हुन् ।

'गर्मीमा शितल जाडोमा घाम, घुम्नलाई एकफेर मैनाचुली जाम' भन्ने नाराका साथ मैनाचुलीको समग्र विकासका लागि स्थलगत निरीक्षण गरिएको माईका प्रमुख दीपककुमार थेबेले बताए । मैनाचुलीभित्रको जोरपोखरी, भ्यूटावरको पूर्वाधारको विकास, स्थानीय पाथीभरा मन्दिरको विकास तथा प्रचारप्रसार गरी पर्यटकीय स्थलका रुपमा विकास गर्ने, स्थानीयस्तरमा पर्यावरणीय सुधार ल्याउने, जोरपोखरी भ्यूटावर आसपासको क्षेत्रहरुमा पर्यटकहरुको आगमनमा अभिबृद्धि गर्ने, वन वाटिका तथा पर्यटक विश्रामस्थलको निर्माण गर्ने, पर्यटन क्षेत्रको विकासका लागि भौतिक पूर्वाधार निर्माण लागि कार्ययोजना निर्माण र कार्यान्वयनमा जोड दिने, रणनीति निर्माण गर्ने, दूधे मदन भण्डारी चुरे लोकमार्ग संग यस पर्यटकीयस्थलको सडक जोड्ने, भ्यूटावरको स्तरउनन्ती गर्ने र खेलकुल पर्यटनको माध्यमबाट समाजको परिबर्तन गर्न लगायतका विषयमा छलफल भएको थियो ।

अनुगमनपछि माईका प्रमुख थेबे, शिबसताक्षी नगरपालिकाका प्रमुख चन्द्रकुमार शेर्मा, चुलाचुली गाँउपालिकाका अध्यक्ष प्रदीपचन्द्र राईले मैनाचुलीको विकासका लागि सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका थिए ।

माई नगरपालिका-८मा रहेको मैनाचुली जोरपोखरी पर्यटकीय क्षेत्र विकास क्षेत्र दिर्घकालिन पर्यटनको विकास गरी पर्यटनस्थलका रुपमा विकास गर्न सके राष्ट्रकै गौरवको केन्द्र बन्न सक्नेछ अनुगमन टोलीको निष्कर्ष रहेको थियो । उक्त स्थललाई व्यवस्थित तथा प्रर्बद्धन पर्यटकस्थलको रुपमा संरक्षण तथा सम्बद्धन गर्ने माई नगरपालिका उपमेयर बिष्णुमाया आचार्यले बताइन् ।

मैनाली समाज झापाको नेतृत्व चयन

सुरुङ्गा, पुस ९। मैनाली समाज नेपाल जिल्ला कार्यसमिति झापाको अध्यक्षमा डिल्लीराम मैनाली चयन भएका छन् ।

अध्यक्ष डिल्लीराम

समाजको छैटौं वार्षिक साधारणसभा र तेस्रो जिल्ला अधिवेशनले सर्वम्मत नयाँ नेतृत्व चयन गरेको हो । नवगठित कार्यसमितिको उपाध्यक्षद्वयमा श्रीप्रसाद मैनाली (जलथल) र अर्जुनकुमार मैनाली, सचिवमा रामप्रसाद मैनाली (बिर्तामोड), सहसचिवमा कृष्णकुमार मैनाली (भद्रपुर) र कोषाध्यक्षमा अनुषा मैनाली (कनकाई) चयन भएका छन् ।

त्यसैगरी सदस्यहरुमा तुलसीप्रसाद मैनाली, यज्ञप्रसाद मैनाली, लक्ष्मीप्रसाद मैनाली (अर्जुनधारा), लक्ष्मीप्रसाद मैनाली (दमक), सागर मैनाली, खगेन्द्र मैनाली, भगवती मैनाली, रामप्रसाद मैनाली (शिवसताक्षी) र यशोदा मैनाली (कनकाई) रहेका छन् ।

त्यसैगरी, कार्यसमितिको पहिलो बैठकले बिमला मैनाली, रामकुमारी मैनाली, शान्ता मैनाली र गायत्रीप्रसाद मैनालीलाई कार्यसमितिको सदस्यका रुपमा मनोनित गरेको छ । कार्यसमितिको बैठकले ९ सदस्यीय सल्लाहकार समितिको पनि चयन गरेको छ ।

सल्लाहकार समितिमा चन्द्रप्रसाद मैनाली, श्रीप्रसाद मैनाली (मेचीनगर), त्रिलोचन मैनाली, भवानी मैनाली, धनपति मैनाली, देवीप्रसाद मैनाली, डा. लक्ष्मीप्रसाद मैनाली, ज्ञानुनाथ मैनाली र खड्गप्रसाद मैनाली रहेका छन् । मैनाली बन्धु समाजभित्रका महिलाहरुलाई संगठित गरी सृजनात्मक काममा सरिक गराउने उद्देश्यका साथ १७ सदस्यीय महिला समिति समेत गठन गरिएको छ । जसअनुसार संयोजकमा अम्बिका मैनाली (बिर्तामोड), उपसंयोजकमा मेनुका मैनाली (कनकाई), सचिवमा रेणुका मैनाली (कनकाई), सहसचिवमा प्रतिक्षा मैनाली (हल्दीबारी) र कोषाध्यक्षमा टीका मैनाली (विर्तामोड) चयन भएका छन् ।

त्यस्तै, सदस्यहरुमा कमला मैनाली, कल्पना मैनाली, सीता मैनाली, सृजना मैनाली र सावित्रा मैनाली रहेका छन् । महिला समितिमा ७ सदस्यपछि थप गर्ने बताइएको छ ।

कार्यक्रममा सुरुङ्गा निवासी नवनियुक्त अध्यक्ष डिल्लीराम मैनालीले आफ्नो ३ वर्षे कार्यकालभित्र विगतमा गरी आएका कामका अलावा समाजको एक करोड रुपैयाँको अक्षयकोष बनाउने, सृजनात्मक सामाजिक कार्यहरु गर्ने र मैनाली बन्धुहरुबीचको एकतालाई सुदृढ गर्ने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन् ।

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

यस झापा उद्योग वाणिज्य संघ शाखा बुद्धशान्तिको निवर्तमान अध्यक्ष **गोविन्दप्रसाद पौडेल** नेपाली कांग्रेस झापाको मातहतमा रहने गरी उद्योग वाणिज्य तथा आर्थिक विभागको सहसंयोजक पदमा चयन हुनुभएकोमा उहाँको कार्यकाल सफलताको शुभकामनासहित हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दछौं ।

रुद्र चापागाई : अध्यक्ष
एवम् **झापा उद्योग वाणिज्य संघ**
शाखा बुद्धशान्ति परिवार

बिर्तामोड नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
बिर्तामोड, झापा प्रदेश नं. १ नेपाल

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

- के तपाईले सञ्चालन गर्दै आउनु भएको व्यवसाय दर्ता गर्नुभएको छ ?
- दर्ता गर्नुभएको छ भने प्रत्येक वर्ष नगरपालिकामा आफ्नो व्यवसाय नविकरण गर्न भुल्नु भएको त छैन ?
- दर्ता गर्नुभएको तर सञ्चालनमा नरहेको व्यवसाय बन्द गर्न भुल्नु भयो कि ?

यदि दर्ता वा नविकरण नगरी व्यवसाय सञ्चालन गरिरहनु भएको छ भने यथाशिघ्र बिर्तामोड नगरपालिकाको कार्यालयमा गई आफ्नो व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण अनिवार्य गर्नुहुन् अनुरोध गर्दछौं । अन्यथा जुनसुकै बखत नगरपालिकाबाट हुने अनुगमनको क्रममा व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण नभएको पाइएमा नियम अनुसार कारवाही भई जाने जानकारी गराउँदछौं ।

दर्ता गर्न आवश्यक कागजातहरु :-
- जग्गा धनि प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र मालपोत तिरेको रसिद (आफ्नै घरमा व्यवसाय सञ्चालन गर्ने भए) - १ प्रति
- भाडामा बस्ने भए भाडा रकम र भुक्तानी तरिका खुलेको बहाल सम्झौता पत्र र जग्गा धनिपुर्जाको प्रतिलिपि - १ प्रति
- नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि - १ प्रति
- पासपोर्ट साईज फोटो -२ प्रति
- फर्म कम्पनी भएमा दर्ता, इजाजत पत्रको प्रतिलिपि - १ प्रति र स्टाम्प
- अघिलो आ.व. को कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि - १ प्रति

कर्मचारी आवश्यकता

यस एलपी संयुक्त किचन ग्यास सेन्टर प्रा.लि.लाई ग्यास दुर्घटना बचावट कार्यक्रम सञ्चालन गर्न केही कर्मचारी आवश्यकता परेकोले इच्छेकले तु-सम्पर्क गर्नुहोला ।
पद : सुपरभाइजर **संख्या : १० जना (महिला)**
पद : सुपरभाइजर **संख्या : ५ जना (पुरुष)**
योग्यता : एसएलसी पास वा सो सरह
आवश्यक कागजात : नागरिकताको प्रतिलिपि, ३ प्रति पीपी साइजको फोटो
तलब : १५,०००/- (बस्ने व्यवस्था छ ।)
फारम भर्ने अन्तिम मिति : २०७६ पौष १० गतेसम्म ।
अन्तरवार्ता : २०७६ पौष ११ गते । (होटल मिठो नेपाली भान्सा घर)
फारम दस्तुर : ३००/- *(नोटः नेपालभरि नै जानुपर्नेछ ।)*
बिर्तामोड कार्यालय : ९८०७९३०२४०
(थाम्सोहाङ मिनिमार्केट पछाडि होटल मिठो नेपाली भान्सा घर)
दमक कार्यालय : ९८०६०२३४४७ (पश्चिम बस स्टेण्ड)

सहभागी बनौ ! अवलोकन गरौ !!

तेस्रो अन्तर्राष्ट्रिय औद्योगिक व्यापार तथा पर्यटन महोत्सव- २०७६

यही पुस ९ गतेदेखि १७ गतेसम्म झापाको धुलाबारीमा भव्यताका साथ आयोजना हुँदैछ । उद्योग, व्यापार, कृषि र पर्यटनको प्रवर्द्धन, नेपाली मौलिकता र संस्कृति झल्काउने झाँकीहरूको साथमा ख्याति प्राप्त राष्ट्रिय कलाकारहरूको बेजोड प्रस्तुति र विभिन्न मनोरञ्जनात्मक खेलहरूको प्रत्यक्ष अवलोकन गरौं ।

आयोजक
मेची उद्योग वाणिज्य संघ
स्थानः बिजनेश पार्क (कोलोनी), मेचीनगर-१०, धुलाबारी मोड (झापा)

स्टल सहभागिताका लागि सम्पर्क | फोन : ०२३-५६००३५ मोबाइल नं. ९८५२६७२४२५, ९८५२६६०४१४, ९८५२६७११२३, ९८०४९१२०२२
E-mail : mccijhapa@gmail.com

सेफ्टी ट्याङ्की सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला ।
झापा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई
बिर्तामोड, झापा
सम्पर्क राजकुमार श्रेष्ठ
९८४२६३४६२७/९८०६०१०४१०/ ०२३-५४४३४५ अफिस सम्पर्क: ०२३-५४६००५
झापामै सबैभन्दा ठूलो भ्याकुम सिस्टमको ट्यांकीबाट सफाई गरिन्छ ।
मोबाइल : ९८५२६४६००५

GPS Kuwait का लागि सेक्युरिटी गार्ड र UAE को लागि ट्याक्सी ड्राइभरहरूलाई रोजगारको सुवर्ण अवसर

कम्पनी : **BAKEMART L. L. C.** शहर : **DUBAI**
पूर्व स्वीकृति मितिः २०७६/०३/१८ चलानी नं. ६०१४१४३९ लट नं. २२१७७९

पद	संख्या	तलब	खान/बस्न	ओटी	काम	करार
Cleaner (महिला)	८०	1300/- AED	छ/छ	कनिअ	८ घण्टा २६ दिन	२ बर्ष
Waiter	५०	1200/=+Food				
Waiteres	५०	1200/=+Food				

नोटः युएईको **No 1 ARABIA TAXI L.L.C. ABUDHABI** कम्पनीको लागि २०० जना नेपाली ट्याक्सी ड्राइभरहरुको माग भई आएको छ । तलब ८०० बेसिक+कमिशन गरी ४७००DHS सम्म कमाइ गर्न सकिने जानेले तु-सम्पर्क गर्नुहोला । साथै गार्डको हकमा तलब १५०KD ग्यारेन्टी गराइ पठाइने छ । उचाइ ५.६ इन्च र अंग्रेजी राम्रो हुनुपर्नेछ ।

फाइनल अन्तरवार्ता पुस २५ गते शुक्रबार बिर्तामोडमा हुनेछ ।

सगुन ओभरसिज सर्भिसेज प्रा.लि.
श्रम इजाजत नं. ३९६/०६०/०६१
पो.ब.नं. ३२३, डिल्लीबजार, कालिस्थान-३२ (फोनः ९८०८०७४५९८, ९८०३०७४४३९)

साउदीको SUPERMARKET मा रोजगार
Panda
PANDA RETAIL COMPANY
पूव स्वीकृती मितिः २०७६/०९/०६ चलानी नं.: ६०१४८८०९ LT No.: 229780

सि.नं.	कामदारको पद	माग संख्या पुरुष	न्यूनतम योग्यता	मासिक तलब SR	मासिक तलब ने.रू.	ओभर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हप्तामा काम गर्ने दिन	वार्षिक बिदा	खाना सुविधा	बस्ने सुविधा	करार अवधि
१.	Labourer	25	काममा दक्ष	1100	३३,८७५/-	[illegible]	८ घण्टा	६ दिन	[illegible]	छ	छ	२ बर्ष
२.	Loading And Unloding Worker	25		1100	३३,८७५/-							

यसै कम्पनीको लागि Stocker, Bagger र Cleaner हरूको पनि माग भएको हुनाले निःशुल्क परामर्शको लागि सम्पर्क गर्नुहोला ।
अंग्रेजी राम्रो संग बोल्न, लेख्न, पढ्न सक्ने हुनुपर्नेछ ।
उमेर : २२ देखि ३० बर्ष हुनुपर्नेछ ।

स्वदेशमा गरिने मेडिकल खर्च कसले गर्ने र कति लाग्ने	विदेशमा गर्ने मेडिकल खर्च कसले व्यहोर्ने	स्वदेशमा गरिने बिमा खर्च कसले व्यहोर्ने र कति लाग्ने	रोजगारमा बीमा हुने/नहुने र कसले व्यहोर्ने	हवाई टिकट कसले दिने र कति लाग्ने	भिसा शुल्क कसले दिने र कति लाग्ने	कल्याणकारी कोष	अभिमुखीकरण शुल्क	सेवा शुल्क
कामदार आफैले	रोजगारदाता कम्पनीले व्यहोर्ने	कामदार आफैले	हुने/रोजगारदाता कम्पनीले	रोजगारदाता कम्पनीले	रोजगारदाता कम्पनीले	रु. १,५००/- कामदार आफैले	रु. ७००/- कामदार आफैले	रु.१०,०००/-

यसको फाइनल अन्तरवार्ता यही पुस १४ गते सोमबार बिहान ९:०० बजेदेखि शुरू हुनेछ ।

वैदेशिक रोजगार विभागबाट गराईएको जानकारी: १) आफ्नो नाममा भिसा प्राप्त भई जाने निश्चित भएपछि मात्र कम्पनीमै गई रकम बुझाउनु होला । बुझाएको रकमको भरपाई अनिवार्यरुपमा लिनुहोला । २) आफू काम गर्न जाने मुलुकमा रहेको नेपाली कूटनैतिक नियोगको सम्पर्क ठेगाना र फोन नम्बरहरु साथमा राख्नुहोस् । आफू कठिनाइमा पर्दा सम्पर्क गर्न सजिलो हुन्छ । ३) यस विज्ञापन (सूचना) मा उल्लेख भएको भन्दा बढी रकम कसैलाई नदिनु होला । ४) विदेश जानुअघि अभिमुखीकरण वा इण्डक्सन तालिम अनिवार्य लिनुहोला । ५) विदेश जानुअघि आफू जाने मुलुक, काम दिने कम्पनी, पाउने सेवा, सुविधा र अन्य शर्तबारे राम्ररी पढेर मात्र सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्नुहोला । सोको १ (एक) प्रति आफूसँग राख्नुहोला । ६) काममा विदेश जाँदा नेपालकै एयरपोर्ट प्रयोग गर्नुहोला अन्यथा ठगिने सम्भावना हुन्छ । ७) यस विज्ञापन सम्बन्धमा थप केही बुझ्नु परेमा वैदेशिक रोजगार विभाग बुद्धनगर, नयाँबानेश्वरमा सम्पर्क राख्नुहोला ।

लक्की एच.आर. सोलुसन प्रा. लि.
LUCKY H.R. Solution Pvt. Ltd.
श्रम इजाजत नं.: [illegible]
जावलाखेल, ललितपुर, नेपाल, फोन: ५५२०५६२, 9816961140, 9807902265, 9801046467
Email : info@luckyhrsolution.com

इलामबाट आयात गरिएको सुन्तला झापा, दमक चोकको थोक बिक्रेता श्रीजंगा ट्रेडर्ससमा झारिँदै । पछिल्ला वर्ष दमकसहित पूर्वका बजारमा नेपाली सुन्तलाले बजार लिँदै गएको ट्रेडर्सका सञ्चालक वर्त सुब्बाले बताए । मंसीरदेखि फागुनसम्म मौसमी सुन्तलाको मुख्य समय मानिन्छ । *तस्वीर : रासस*

खजुरगाछीका व्यापारीले गरे हुलाकी सडकको विरोध

□ आत्माराम राजवंशी

गौरीगञ्ज, पुस ९। गौरीगञ्ज गाउँपालिका अन्तर्गत हुलाकी सडकको निर्माण कार्यको प्रारम्भिक चरण शुरू भएसँगै बजार क्षेत्रका व्यापारीहरुले विरोध जनाएका छन् ।

गौरीगञ्ज गाउँपालिकाले साविक हुलाकी सडकको बीचको विन्दु यकिन गरि दुवैतर्फबाट १५/१५ मिटर नाप लिएपछि बजार क्षेत्रका व्यापारीहरूले विरोध जनाएका हुन् । नेपाल सरकारले हुलाकी सडक निर्माणका लागि एक अर्ब ५० करोड रूपैयाँमा गौरीगञ्जको रतुवा खोलादेखि २९ किलोमिटर पूर्व बाटो निर्माण गर्न ठेक्का लगाएपछि बाटो छुट्याउने कार्य शुरू भएको थियो ।

गौरीगञ्ज गाउँपालिका वार्ड नं. ६ खजुरगाछी बजारको जग्गा करिब पाँच दशकअघि ऐलानी पर्ती थियो । वि.सं. २०२१ सालमा तत्कालीन सरकारले भूमि सुधार लागू भएपछि जमिनदार भीमप्रसाद चौधरीले २५ विगाह एक कट्ठा जग्गा बजार विस्तारका लागि दिएका थिए । समाजसेवी भक्तबहादुर कर्णेल लगायतको अगुवाईमा खजुरगाछी बजार विस्तारका लागि पसलहरू स्थापना गरिएको थियो । व्यापारिक प्रयोजनका लागि पसलका व्यापारीहरूलाई अस्थायी निस्सा अर्थात् पट्टापूर्जा बनाएर तत्कालीन गाउँ पञ्चायतले पसल बहाल कर उठाउँदै आएको थियो ।

तत्कालीन गाउँ पञ्चायतका वडाध्यक्ष पर्वत राजवंशी भन्छन्- 'प्रत्येक पसलहरूसँग पसल हेरी पञ्चायतले कर उठाउने गर्थ्यो ।' वि.सं. २०२४ सालमा तत्कालिन प्रधान पञ्च चैतु राजवंशीले गाउँ पञ्चायत परिषद्बाट निर्णय गरी पसल हेरी एक सयदेखि दुई सय पचास रूपैयाँसम्म कर उठाउने गरेको तत्कालीन वडाध्यक्ष राजवंशीले बताए । 'पसलहरूको क, ख, ग गरी वर्गीकरण गरिएको थियो । प्रधानपञ्च चैतुको पालामा पनि वजारको ऐलानी जग्गा व्यक्तिको नाममा ल्याउन खोजेका थिए केही व्यक्तिले तर प्रधानपञ्च चैतुले त्यस्ता जग्गालाई गाउँ पञ्चायतबाट सिफारिस नदिने निर्णय गरे'- उनले भने ।

वि.सं. २०३६ सालमा गाउँ पञ्चायतका प्रधानपञ्च हिराकाजी श्रेष्ठ थिए । गाउँ फर्क अभियानका समयमा उनले केही व्यक्तिलाई वजारको जग्गाको धनीपुर्जा दिलाएका थिए । त्यसपछि वि.सं. २०३९ सालमा प्रधानपञ्च बाबुराम श्रेष्ठ थिए । उनीपछि गंगा राजवंशी । त्यसपछि गाविस अध्यक्ष प्रकाश शर्मा र श्यामसुन्दर यादव भएका थिए । क्रमिकरूपमा विभिन्न समयमा बजारको ऐलानी जग्गा राजनीतिक पहुँच र पैसाको चलखेलमा व्यक्तिको नाममा दर्ता भयो ।

२०६७ साल असार ३ गते झापाको काँकरभिट्टाबाट प्रकाशित जनसंसद दैनिकमा तत्कालीन गाविस सचिव चन्द्रमोहन सिंह गनगाईले वजारको ऐलानी जग्गा गाविसको नाममा दर्ता गर्न सुकुम्बासी आयोगमा फाइल दिँदा समेत गाविसको नाममा दर्ता हुन नदिएको खुलासा गरेका थिए । केही राजनीतिक दलका व्यक्ति र पैसाको चलखेल भएपछि गाविसको फाइल अगाडि नबढेको जनसंसद दैनिकमा प्रकाशित समाचारमा स्वीकार गरेका छन् ।

उनले भने- 'विभिन्न समयमा बनेका सुकुम्बासी समस्या समाधान आयोगहरूलाई जग्गा दर्ता गरिदिन आग्रह गर्दा पनि अन्तिम चरणमा पुगेर फायल थन्किने गरेको छ । रकम र राजनीतिक आस्थाका आधारमा यहाँको जग्गा दर्ता हुन सकेन । आयोगमा दर्ता हुन नसकेपछि गाविसले नै अस्थायी निस्सा बनाएर पट्टापूर्जा बनाएर व्यापारीहरूलाई दिएको हो ।'

करिब ५० जना व्यापारीहरूलाई जग्गाको अस्थायी निस्सा अर्थात् पट्टापूर्जा बनाई गाविसले कर उठाउँदै आएको थियो । अहिले पनि कतिपय व्यापारीसँग पट्टा पूर्जा नै छ । त्यसैका आधारमा उनीहरू बजारको जग्गा भोगचलन गरिरहेका छन् ।

खजुरगाछी बजारमा बसोबास गर्ने एक पुराना व्यवसायीले भने- 'मसँग पनि जग्गाको पट्टापूर्जा नै छ । धेरै पटक जग्गा दर्ता गर्ने प्रयास गरियो, तर भएन । टाठाबाठाहरूले जग्गा दर्ता गरे । कतिपयले जग्गाधनी पूर्जा बनाई बेचबिखन पनि गरिसकेका छन् ।'

तत्कालीन गाविस अध्यक्ष श्यामसुन्दर यादवको पालामा हालको महेन्द्रनगर वसपार्कको जग्गामा समेत केही व्यक्तिले घर टहरा बनाएका थिए । त्यस जग्गाको पनि तत्कालीन गाविसबाट पट्टापूर्जा बनाई सुकुम्बासी समस्या समाधान आयोगमा फाइल पेश भएको थियो । तर, त्यसको स्थानीयबासीले विरोध गरेपछि फाइल रद्द भएको थियो भने टहराहरू हटाइएको थियो ।

तत्कालीन खजुरगाछी गाविसका पुराना कर्मचारी श्यामनारायण सिंह गनगाईले वि.स. २०२८ सालको फिल्ड बुकमा दिएका पट्टापूर्जाहरू गाउँ पञ्चायतकै नै सम्पत्ति रहने भनी उल्लेख भएको बताए । व्यापारीहरूलाई व्यापारिक प्रयोजनका लागि दिए पनि पछि आवश्यक परे फिर्ता गरी गाउँ पञ्चायतले खाली गराउन सक्ने भनी गाउँ पञ्चायतको निर्णय समेत रहेको तत्कालीन गाउँ पञ्चायतका निर्णयका पुस्तिकाहरूमा पढेको पुराना कर्मचारी गनगाइले बताए । हाल उनी रिटायर्ड भइसकेका छन् ।

गौरीगञ्ज गाउँपालिकाका अध्यक्ष बाबुराजा श्रेष्ठले गाउँपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकारको स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा सार्वजनिक ऐलानी र पर्ती जग्गा, सार्वजनिक भवन, सम्पदा तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण र सुरक्षा गर्ने भनी स्पष्ट व्यवस्था रहेको बताए । गाउँपालिकाले चाहेको बखतमा उक्त जग्गाहरू यकिन गरी फिर्ता लिन सक्ने बताए ।

गाजाबारीमा ख्रिष्टमस

अर्जुनधारा, पुस ९। येशु ख्रिष्टको जन्मजयन्ती एवम् क्रिसमस पर्वको अवसरमा झापाको अर्जुनधारा-२ गाजाबारीमा रहेको ख्रिष्टियन जागृती मण्डलले धार्मिक तथा मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ ।

मण्डलीका पास्टर प्रेम उपरकोटीको अध्यक्षता र अर्जुनधारा नगर प्रमुख हरिकुमार रानाको प्रमुख आतिथ्यमा कार्यक्रम भएको थियो । भारतको नागाल्याण्ड निवासी पास्टर राजु लामाले येशु ख्रिष्ट र क्रिसमस पर्वको विषयमा धार्मिक प्रवचन दिएको कार्यक्रममा मण्डलीका कलाकारहरुले विभिन्न भजन तथा नृत्य प्रस्तुत गरेका थिए ।

कार्यक्रममा नगर खेलकुद विकास समितिका संयोजक अर्जुन मेचे, नगर कला, साहित्य, संस्कृती संयोजक सुशिला सुवेदी, नगर सभा सदस्य बलबहादुर समाल, बुद्धशान्ति गाउँ सभा सदस्य रोहित तोलाङ्गे, समाजवादी पार्टी प्रदेश कमिटी सदस्य गौरीमान राई, युवा संघ केन्द्रीय सदस्य प्रत्युस राना, शान्ति सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका वरिष्ठ उपाध्यक्ष रुपनारायण समाल लगायतको आतिथ्य रहेको थियो । कार्यक्रमको सञ्चालन कलाकार मनोज उपरकोटीले गरेका थिए ।

बाटोमा मृत अवस्थामा फेला

तेह्रथुम, पुस ९। तेह्रथुमको छथर गाउँपालिका-६ का ५० बर्षीय लिलम लम्जेल छथर गाउँपालिका-५ को बाटोमा मृत फेला परेका छन् ।

घरबाट शुक्रबारे बजारतर्फ हिँडेका लम्जेल छथर गाउँपालिका-५ को सुदाप जाने बाटोमा मृत फेला परेका हुन् ।

शुक्रबारे बजारमा अत्याधिक मादकपदार्थ सेवन गरेर घर तर्फ हिँडेका लम्जेल बाटोमा नै सुतेको र चिसोका कारण मृत्यु भएको हुन सक्ने स्थानीयबासीहरुले बताएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय तेह्रथुमले जनाएको छ । सो सम्बन्धमा थप अनुसन्धान भइरहेको उक्त कार्यालयले जनाएको छ ।

विश्व कम्युनिष्ट आन्दोलनमा माओत्सेतुङको योगदान

तीर्थराज खरेल

आज डिसेम्बर २६ तारिख । आज चीन लगायत विश्वभरका क्रान्तिकारी कम्युनिष्टहरुले कमरेड माओको १२७औं जन्मजयन्ती बढो धुमधामका साथ मनाउन गइरहेका छन् र माओका योगदानहरुको रक्षा गर्ने प्रण गर्दै तथा माओद्वारा प्रतिपादित विचार र सिद्धान्तलाई संसार बदल्ने वैचारिक हतियारको रुपमा आत्मसात गर्ने कटिबद्धता जाहेर गरिरहेका छन् ।

आजको दिन विश्व क्रान्तिकारी कम्युनिष्ट आन्दोलनको निम्ति एक ऐतिहासिक दिन हो । आजकै दिन अर्थात् सन् १८९३ डिसेम्बर २६ तारिखका दिन विश्व सर्वहारावर्गका महान नेता तथा चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीका प्रमुख संस्थापक कमरेड माओत्सेतुङको एक मध्यमवर्गीय किसान परिवारमा जन्म भएको थियो । माओका योगदानलाई विचारधारा वा वादको रुपमा मान्ने वा नमान्नेमा विश्व कम्युनिष्ट आन्दोलनमा विवाद छ । तर, उनका योगदानलाई विश्वको क्रान्तिकारी आन्दोलनमा अत्यन्तै महत्वपूर्ण सन्दर्भ सामग्रीका रुपमा सबैले स्विकारेका छन् । उनी एक महान् क्रान्तिकारी र राजनीतिक रणनीतिकार हुन् । माओले आफ्ना नीति र कार्यक्रमका माध्यमले वर्तमान चीनको आर्थिक, प्रविधि एवम् सांस्कृतिक विकास तथा पिछडिएको देशलाई संसारको प्रमुख शक्तिको रुपमा खडा गराउन गतिलो भूमिका निभाएका छन् । उनी कवि, दार्शनिक, दूरदर्शी प्रशासकको रुपमा मानिन्छन् । तर, उनका सामाजिक तथा राजनीतिक कार्यक्रमहरु महान छलाङ र महान सर्वहारा सांस्कृतिक क्रांतिको कारण चिनियाँ समाज, अर्थव्यवस्था तथा संस्कृतिलाई समेत हानी पुरयाएको कुरामा उनको आलोचना गर्ने पनि ठूलो संख्या छ संसारमा ।

सन् १९४९ देखि १९७५ सम्म करोडौं मानिसहरुको व्यापक मृत्यु र हत्या भएको कम्युनिष्ट विरोधीको प्रचार अहिले पनि छ, तर यसको स्वतन्त्र पुष्टि कतै पनि छैन । च्याङकाईशेकको नेतृत्वको अर्धसामन्ती, अर्धपूँजीवादी व्यवस्था र अमेरिकी तथा जापानी साम्राज्यवादको दबदबाविरुद्धमा अढाइ दशक लामो दीर्घकालीन जनयुद्धको बलमा पेकिङ्गको तियनम्यान स्क्वाएरमा हँसिया-हतौडा झण्डा फर्फराउन सफल भए चिनियाँहरु । त्यसका लागि सर्वहारावर्गका नेता माओत्सेतुङलाई आज पनि चिनियाँहरु श्रद्धाका साथ स्मरण गर्छन् ।

संसारकै सबभन्दा शक्तिशाली राष्ट्र बन्ने बाटोमा चीन अघि बढिरहेको परिप्रेक्ष्यमा निकटतम् छिमेकी भएर नेपालले आफ्नो प्रगतिका लागि केही न केही सिक्न आवश्यक छ । सिक्नु भनेको अन्धानुकरण होइन, सृजनशीलतासहितको आफ्नो परिवेश अनुसारको हुनु आवश्यक छ । विश्वविजयको सपना देख्ने फ्रान्सेली सैनिक शासक नेपोलियन बोनापार्टले एकपटक चीनको बारेमा भनेका थिए- 'चीन निदाएको बाघ हो, त्यसलाई नचलाऊ, यो जाग्यो भने सारा संसारलाई हल्लाइदिन्छ ।' सम्राट नेपोलियनको यो भविष्यवाणी आज प्रमाणित भएको छ । चीनले आर्थिक विकासमा गरेको प्रगतिले संसारलाई चकित बनाएको छ । आजसम्मको मानव जातिको इतिहासमा यति ठूलो मात्रामा पुँजी लगानी गरी आर्थिक उन्नति गरेको कमै पाइन्छ ।

विद्यालय, अस्पताल, सड़क, रेलवे, हवाई अड्डा, पुल, बंदरगाह, गगनचुम्बी महलहरु, कलकारखाना, यातायात, प्रविधि, पार्क, नयाँ शहर निर्माण, कृषि लगायतका क्षेत्रमा चीनले गरेको प्रगति र अघि सारेका महत्वाकांक्षी योजनाहरु हेर्दा उसले अपूर्व, प्रभावशाली र अनुशरणीय उन्नति गरेको प्रष्टिन्छ । यी सबै कामहरु कसरी सम्भव भए भनेर आज हामी नेपालीले सकारात्मक भावका साथ चिन्तन मनन गर्नु जरुरी छ । चीन कल्पनातीत मात्रामा आफ्नो सारा क्षमताका साथ अभूतपूर्व

सन्दर्भ : १२७औं माओ जयन्ती

सफलतासहित अगाडि बढिरहेको अवस्थामा नेपाल पनि विश्व परिवेश अनुरुप नयाँ-नयाँ योजनाका साथ अघि बढ्नु जरुरी छ । प्रश्न नेपाली नेताहरुले चीनबाट के ल्याए वा चीनले नेपाललाई के दियो भन्ने होइन, दुःखको कुरा मगन्ते दृष्टिकोणका आधारमा हामी सोचिरहेका छौं ।

मूल कुरा के हो भने जनता नै इतिहासका निर्माता हुन् भन्ने भावलाई आत्मसात गर्दै मुक्ति, न्याय र समानताको अभिप्रेरणा प्रदान गर्ने चीन अहिले संसारका साम्यवादी र गैरसाम्यवादी सबै मुलुकका लागि भरोसायोग्य राष्ट्रको रुपमा उभिन सफल भएको छ । सात दशकअघि अर्धसामन्ती र अर्धऔपनिवेशिक अवस्थामा रहेको चीनको प्रगति सबैका लागि अनुकरणीय रहेको छ आज । सन् १९२१ मा छन् त श्यूको नेतृत्वमा चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीको स्थापना गरिएको र स्थापनापछि कम्युनिष्ट पार्टीले राष्ट्रवादी मानिएको कुओमिन्ताङसँग सहकार्य शुरु गरेको थियो । तर, कुओमिन्ताङका संस्थापक प्रजातन्त्रवादी नेता सन यात्सेनको सन् १९२५ मा मृत्यु भएपछि कुओमिन्ताङ जमिन्दार, सामन्त, ठूला-ठूला पुँजीपति र प्रतिक्रियावादीहरुको पक्षपोषण गर्ने जनविरोधी प्रतिगामी गुटमा परिणत भयो । चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीले सन् १९२४ देखि १९२७ सम्म पहिलो पटक, सन् १९३१ मा दोस्रो पटक र सन् १९३७ मा तेस्रो पटक पार्टीको लक्ष्य प्राप्त गर्न ठूला अभियान सञ्चालन गर्‍यो ।

माओत्सेतुङले गाउँबाट शहर घेर्ने फौजी कार्यनीतिहरुको सफल ऐतिहासिक प्रयोग गर्दै वर्ग संघर्ष सम्बन्धी मार्क्सवादी प्रस्थापनाहरुलाई चिनियाँ वर्ग अन्तर विरोधपूर्ण समाजमा मौलिक ढंगले माथिल्लो उचाइबाट संश्लेषण गरे । वस्तुगत सामाजिक धरातलमा ऐतिहासिक सम्भावनाको मर्मसहित समग्र कार्यदिशा, कार्यनीति र रणनीतिहरु अख्तियार गरेर मात्र चीनमा क्रान्ति सम्पन्न भएको हो । दक्षिणपन्थी विसर्जनवाद, अवसरवाद, वामपन्थी दुस्साहसवाद, वामपन्थी जडसूत्रीय तथा हुकुमपन्थी प्रवत्ति तथा चिन्तनका विरुद्ध संघर्ष गर्दै सही र वस्तुवादी राजनीतिक कार्यदिशाकै कारण चीनले दासताबाट मुक्ति पाएको हो । सन् १९४९ अक्टुबर १ मा नयाँ जनवादी राज्यव्यवस्था स्थापनाको घोषणा गर्दै माओले क्रान्ति सम्पन्न नभएको क्रान्तिको प्रारम्भ भएको बताएका थिए । उनले भ्रष्टाचार, फजुलखर्ची र नोकरशाही ढिलासुस्तीका विरुद्धमा लाग्ने र घुसखोरी, कर भुक्तानीमा धोखाबाजी, राज्यसम्पत्तिको चोरी, सरकारी ठेक्कामा छलकपट, राज्यको सूचनाको चोरी जस्ता अपराधलाई कडाइका साथ नियन्त्रण गरिने बताएका थिए ।

उनले उत्पादन बढाउने काम जनताको मात्र नभएर पार्टी कार्यकर्ता र सेनाको पनि भएकोमा जोड दिएका थिए । बुर्जुवा उदारवादी र संशोधनवादी धाराविरुद्ध कडा संघर्षकै क्रममा समाजवादी समाज निर्माण गर्ने कि सुधारसहितको पुँजीवादी निर्माण गर्ने सबालमा घनीभूत अन्तर संघर्ष भएको थियो । १९५८ देखि १९६१ सम्म माओको नेतृत्वमा महान अग्रगामी छलाङ सम्पन्न गरियो र त्यसका लागि मुख्यतः तीव्र औद्योगिकीकरण र ठूला-ठूला कम्यून खेतीको विस्तारलाई जोड दिइएको थियो । त्यसैगरी सन् १९६६ देखि १९७६ सम्म महान सर्वहारा सांस्कृतिक क्रान्ति सम्पन्न भयो, जसले समाजवाद निर्माणको दिशामा चीनलाई दृढतापूर्वक डोर्‍यायो ।

माओले पटक-पटक पार्टीभित्र र बाहिर निम्न पुँजीवादी चिन्तन अनुभववाद, ढुलमुले दक्षिणपन्थी मध्यपन्थी प्रवृत्ति मनोगतवाद, संकीर्णतावाद, तीव्र वा शीघ्र विजय वा परिवर्तनको आशा, क्रान्तिकारी लफ्फाजी, क्षेत्रवाद, आत्मकेन्द्रित व्यक्तिवाद, नोकरशाही कुलीनवाद जस्ता सबै गैरक्रान्तिकारी प्रवृत्तिविरुद्धमा निर्मम संघर्ष गरेका थिए र माओले आजको चीनको आधुनिकीकरणको जग बसाएका थिए ।

चीनले छोटो समयमा तीव्र आर्थिक विकासको संसारसामु उदाहरण पेश गर्‍यो । १९५० को दशकमा माओका मुख्य सहयोगी रहेका देङले शुरु गरेका १९७८ पछिका सुधारका कारण चिनियाँ समाजको मानसिकतामा व्यापक परिवर्तन आएको छ । देशको सामाजिक, राजनीतिक र आर्थिक स्थिरताका लागि सुधारको मुख्य भूमिका रहेको छ । चीनले विकासको क्षेत्रमा आफ्नो गति अर्थशास्त्रका सिद्धान्तले पनि राम्ररी व्याख्या गर्न सहज नहुने गरी संसारलाई चकित बनाउने गरी बढाइरहेको छ, अल्पविकसित मुलुकबाट विकासोन्मुख मुलुकमा विकास हुन चाहिरहेको नेपालका लागि यो विशिष्ट उदाहरण हुनसक्छ । उद्यमशीलता र दूरदर्शितासहित चीन प्रतिष्पर्धात्मक संसारमा अब्बल सावित हुँदै आफ्नो बजार विस्तारमा लागीरहेको छ । चीनबाट आर्थिक विकासका विविध क्षेत्रमा सहयोगका साथमा हामीले सिक्ने बढी हो । मुलुकमा दिगो र दीर्घकालीन विकास गर्न सक्दा मात्र भविष्यमा मगन्ते अर्थतन्त्रबाट मुक्त संस्कृतिको विकास गर्न सकिन्छ । चिनियाँ विशेषतासहितको समाजवादी राज्यको निर्माणमा वर्तमान राष्ट्रपति सि जिन पिङको नेतृत्वमा चीन अघि बढिरहेको छ ।

समाजवादी राजनीतिक ढाँचामा लोकतन्त्रको आयामहरु थपेर जनताको सुख र स्वतन्त्रतालाई सँगसँगै लैजाने नितान्त नवीन चिन्तन र प्रयोगको बाटोबाट अघि बढिरहेको चीनबाट आर्थिक, भौतिक, वैचारिक क्षेत्रमा हुन सक्ने सहयोग लिन आवश्यक छ र नेपाललाई भू-परिवेष्ठित मुलुकको रुपमा रहेको भन्दै निराशासहितको कुण्ठाबाट मुक्ति पाउन जरुरी छ । दुवै छिमेकी मुलुकसँग समदुरी, समहैसियत र सम्भावका साथ मित्रताको डोरीमा बाँधिन आवश्यक छ । दुई विशाल क्षेत्रफलमा फैलिएका विश्वशक्तिका रुपमा उदाइरहेका मुलुकहरु चीन र भारतकाबीचमा रहेको नेपाल अनन्त सम्भावनाका बाबजुद पनि अझै पनि अविकसित देशको सूचीमा रहनुपरेको छ । यो दुःखद् कुरा हो । तीनतिर भारत र उत्तरतिर चीन रहेको वास्तविकतालाई हृदयले स्वीकारे पनि व्यवहारमा दुई देशका असल अभ्यासबाट सिकेर ती शिक्षाहरुलाई नेपाली माटोमा निःस्वार्थ भावका साथ लागू गर्ने प्रयत्नको अभावबाटै नेपाल विकसित हुन नसकेको यथार्थ हो । माओले विश्व कम्युनिष्ट आन्दोलनमा गरेका दीर्घकालीन जनयुद्ध, सर्वहारा सांस्कृतिक आन्दोलनका सकारात्मक पक्षहरु र जनताको साथमा जनवाद र केन्द्रीयताको सन्तुलनबाट समाजवादी राज्यव्यवस्था स्थापनाको पहल गरिनुपर्ने सोच र विचार सबैका लागि अनुकरणीय छन् ।

tirthakharel2028@gmail.com

कस्तो होला 'सेल्फी किङ' ?

अभिनेता विपीन कार्की फिल्म छनौटमा चुजी मानिन्छन् । उनलाई फिल्ममा साइन गराउन मेकरलाई ठूलो संघर्ष गर्नुपर्छ । स्क्रिप्ट र आफ्नो भूमिका राम्रो नलागेसम्म उनी फिल्ममा हात हाल्दैनन् । हरेक फिल्ममा भिन्न चरित्र र जुनसुकै भूमिकामा जीवन्त अभिनय गर्ने अभिनेताको पहिचान बनाएका उनलाई अझै पनि धेरैले असली नामभन्दा फिल्ममा निभाएको पात्रमार्फत चिन्ने गर्दछन् ।

असली नामभन्दा पात्रमार्फत चिनिनु एक कलाकारका लागि ठूलो सफलता हो । यस अर्थमा विपीन सफल अभिनेताको कोटीमा दरिइसकेका छन् । हिरोको पुरानो मानक भत्काएर जबर्जस्त रुपमा नेपाली फिल्ममा प्रवेश गरेका विपिनलाई 'छड्के' को विन्दू माझी, 'ताण्डव' को रक्साहा ड्राइभर, 'सुन्तली' को चोर र 'पशुपतिप्रसाद' को भष्मे डन चरित्रले ठूलो मासमा चिनाएको थियो ।

हरेक फिल्म र हरेक चरित्रमा भिन्न अवतारमा पदार्पण हुने विपिन पछिल्लो पटक फिल्म 'जात्रैजात्रा' मा देखिएका थिए । यो फिल्म जबर्जस्त हिट भयो । यसपछि उनी पर्दामा देखिएकी छन् । आउँदो माघ २४ गते उनको प्रमुख भूमिका रहेको फिल्म 'सेल्फी किङ' प्रदर्शनमा आउँदैछ । विशाल सापकोटाको डेब्यू निर्देशनमा बनेको यस फिल्ममा उनी हाँस्यकलाकारको भूमिकामा छन् ।

हालसालै सार्वजनिक भएको पोस्टर र टिजरमा देखिएको अभिनेता विपिनको भिन्न अवतारले फिल्मप्रति दर्शकमा कौतुहलता जागृत गरेको छ । कतिपयले भने यसलाई हलिउड फिल्म 'जोकर' बाट प्रभावित भएर निर्माण भएको आरोप लगाएका छन् । किनकि, 'सेल्फी किङ' मा अभिनेता विपिनको हुलिया हलिउड फिल्म 'जोकर' का अभिनेता वाकिन फिनिक्ससँग मिल्दोजुल्दो छ ।

तर, निर्माण टिमले कुनै फिल्मबाट प्रभावित भएर 'सेल्फी किङ' निर्माण नभएको दाबी गर्दै आएको छ । दर्शकको अनुमान सत्य सावित होला या निर्माण टिमले गरेको दाबी, त्यसका लागि भने माघ तेस्रो हप्तासम्म प्रतिक्षा गर्नैपर्ने हुन्छ । एक हाँस्य कलाकारले कला यात्राको दौरान आफूले पाएको सफलता र व्यक्तिगत जीवनबीचको सन्तुलन मिलाउन गर्ने संघर्षको कथा फिल्मले भन्छ ।

यसबीच, निर्माण टिमले विपीनको क्यारेक्टर तस्विर सार्वजनिक गरेको छ । जसमा उनलाई दर्शकसँग सेल्फी खिच्दै गरेकोदेखि जोकर हुलियामा डाक्टरसँग चर्काचर्की गर्दै गरेको देख्न सकिन्छ । त्यस्तै, एक तस्वीरमा उनी पानी तान्ने मेशिन बनाउँदै देखिएका छन् । अर्को एक तस्वीरमा आमाको भूमिकामा रहेकी भुवन चन्दलाई विपीनको टाउकोमा तेल लगाउँदै गरेको देख्न सकिन्छ ।

ड्रामेडी जनरामा निर्माण भएको फिल्ममा विपिन र भुवनका अलावा लक्ष्मी बर्देवा, अभय बराल, लोकमणि सापकोटा, सविन बाँस्तोला, जीवन भट्टराई, कमल देवकोटा लगायतका कलाकारको अभिनय छ । गत वर्षको व्यवसायिक र समीक्षात्मक रुपमा सफल फिल्म 'प्रसाद' का निर्देशक दिनेश राउतले यही फिल्मका निर्माता सुवास थापासँग मिलेर यो फिल्मको निर्माण गरेका हुन् ।